

**Pakama manḡahani ya Melefit
àhiaba ana Zeḡ a ni
Ere ye ti mǎdǎmki ka pakama
manḡahani ya Melefit àhiaba
ana Zeḡ a ni**

Maslaḡa ya ti àbǎki wakita hini ni ti àdafa slimi gayanḡ a wakita ni ba : nani Zeḡ (1.1 ; 1.4 ; 1.9 ; 22.8). Kwa ka mǎnjǎki gani ndam ga Yezu tǎdǎm Zeḡ nani ti Zeḡ zal asak ga Yezu, bay ya ti àbǎki Ma Mǎweni Sulumani ge Zeḡ ni.

Àbikioru wakita ni ti ana ndam ga Yezu ya tǎcakalavu a kǎsa adǎskǎlani bu ka hadʼAzi ni (kani ti, hadʼAzi ti ka hadʼTǎrki). A vadʼnahanḡ tǎfiyu Zeḡ a danḡay vu ka hadʼPatmos (Patmos ti hadʼgǎziteni a hudʼga dǎluv bu kǎ gǎvay ga hadʼAzi) : ka ya ti nanḡ àbu eslini ni ti Yezu àhiaba ma, àḡgazliaya zlam ya ti amagravu na. Kǎlanḡ gani Zeḡ àbǎki pakama ya ti èci ni akaba zlam ya èpi ni ka wakita.

Ka mǎnjǎki ga wakita ni ti Zeḡ àdǎm ahǎmamam Yezu àḡgazlivu ni : Yezu ti Bay gǎdǎkani àtam bǎbay ndahanḡ dǎk ; agur zlam dǎk ; ku kisim ya ti akadʼmis ni day agur (1). Kǎlanḡ gani Zeḡ ahǎḡri ma ga Yezu ya àhiaba ni ana ndam gayanḡ ya tǎcakalavu a kǎsa adǎskǎlani bu ni (2-3). Yezu àvi njǎda ana tay, àlǎgia ana tay a daya : àhi ana tay tǎjǎkia ke divi a ba. Ma gayanḡ ya àhi ana ndam nday nani ni ti, ku kani day ahi ana ndam gayanḡ dǎk.

Kǎlanḡ ga pakama nani ti Zeḡ àḡgǎhadʼ zlam ya Yezu àḡgazliaya ni (4-22). Pakama hini ti akada

pakama ndahan ya mædi ahàr a Wakita ge Melefit mæweni bu ni do : zlam ya ti Zeṅ àṅgəhad ni ti zlam maṅgahani, àṅgəhad ti àzay mazavu ga zlam : àdəmki ma ka mæslər ge Melefit àna mazavu ga boṅgur, àdəmki ma ka ndam ga Yezu ya təcakalavu a kəsa gərgərani bu ni àna mazavu ge ceṅgel (1.20) ; àdəmki ma ka Rom àna mazavu ga Babilon, ahkay do ni ga wal hala (17.3-10) ; àdəmki ma ke Seteni àna mazavu ga kurmbu, ahkay do ni ga gavan (20.2) ; àdəmki ma ka ndam ga Yezu àna mazavu ga məva ga Yezu, ahkay do ni ga kəsa njəlatani (21.2). Pakama nani ti akada ga pakama ge Deniyel ya àbəki ni (Deniyel 7-12).

Ku tamal pakama nani dek zləzladani nəṅgu ni, ahar gədakani mici tata : ka mandav ga duniya ti Yezu emihiti ndam ezir gayan dek (19.11-21), mək ndam gayan atanjəhad akaba Melefit a məlan sulumani bu ga kaṅgay-kaṅgayani (21-22). Ka sarta ge Zeṅ ya àbəki ma hini ni ti təgria daliya ana ndam ga Yezu a dal-dal (2.10 ; 2.13 ; 6.9-11). Ma ge Zeṅ ya àbəki ni ti àvia njəda ana ndam ga Yezu a dal-dal, avi njəda ana leli daya.

Mənjəki ga ma ge Zeṅ

¹ Wakita hini ti adafaki ere ye ti Yezu *Krist àhiaba ana ndam məgri təwi ana Melefit a ni. Melefit àhi pakama gani ti mēhi ana tay, ti təsər ere ye ti amara magravu wudak ni. Nahkay zla ti Yezu Krist àslərbiyu mæslər gayan afa ga bay məgri təwi gayan Zeṅ ga madafakiaba ere gani nana.

² Zeṅ àhi ere ye ti təhi ni dek akaba ere ye ti èpi ni dek ana mis. Àhi ana tay pakama hini ti ma ge

Melefit ededin. Adafaki pakama gani ge jiri ti Yezu Krist.

³ Maslanja ya ti ejenji wakita hini ana mis ni ti mêmàrvu, adaba ahəngri pakama ge Melefit ana tay. Nday ya ti təbi slimi, təgəskabu pakama gani məbəkiani ni day təmàrvu. Adaba sarta ga zlam gani ənija wudak.

Zen agri sa ana ndam məfəki ahàr ke Melefit a kəsa adəskəlani ni bu

⁴ Nu Zen nəgri sa ana kəli ndam ga kəsa adəskəlani ka had Azi, lekəlum ya kəfumki ahàr ke Melefit, kəbum *kacakalumvu ga mahəngalay nañ ni. Melefit məgri sulum gayan ana kəli, məgray ti *kənjəhadumkabu àna sulumani ti ! Nañ ti nañ àbu kwa ahaslani, nañ àbu nihi, nañ amələbu kama daya. Nañ ti nañ àbu manjəhadani e kərsi gayan bu e melefit bu. Məsuf adəskəlani gayan ni təgri sulum ana kəli, təgray ti kənjəhadumkabu àna sulumani daya. Məsuf nday nani təbu kə meleher gayan. *

⁵ Yezu *Krist məgri sulum gayan ana kəli, məgray ti kənjəhadumkabu àna sulumani ti. Nañ ti ere ye ti adəm ni dek ma ge jiri. Bay ya ti àngaba e kisim ba enjenjena ni ti nañ. Nañ Bay ga bəbay ga duniya ni dek daya.

Yezu Krist ti mis dek təzləbay nañ azuhva gayan ya àmət ni ti adafaki awayay leli. Àmət, mimiz gayan adəgaya ti ga məhələba leli a zlam magudarani geli ni ba.

* **1:4** A majalay ahàr ga ndam Zəde bu ni ti adəskəla ti lemerə məbəlani àtam lemerə ndahan ni dek. Nahkay ti məsuf adəskəlani ni ti adafaki təwi ge Melefit ya àgray a mələñ bu dek ni ti àbəlay dal-dal.

⁶ Nañ Bay geli gəđakani, àna tawi gayan ni miğia ndam gayan a, agur leli. Àgray ti leli dek miğia ndam *mañgalabakabu mis akaba Bəñani Melefit a. Nahkay ti mis dek tâzləbay nañ, adaba njəda gayan àbu, esliki məgur tay ga kañgay-kañgayani. Aya nahkay !

⁷ Mənjumoru, nañ tegi ara e kiđiñ ga maklađasl ba, mis dek etipi nañ.

Ku ndam ya tətəhad nañ ni day etipi nañ.†

Jiba ya ka məlan ni dek etitawi azuhva nañ.

Iy, amagravu ti nahkay.

Aya nahkay !

⁸ Bay Melefit adəm ahkado : « Bay ya ti anjəki ka magray zlam dek ni ti nu. Bay ya ti emendeveriñ zlam dek ni ti nu gani daya. » Nañ ti nañ àbu kwa ahaslani, nañ àbu nihi, amələbu kama daya. Nañ njəda-njədani, agur zlam dek.

Yezu àngazlivu ana Zeñ

⁹ Adəm ma hini ti nu Zeñ wur ga məñ gekəli. Leli dek ti məbu ka ahar bəlan akaba Yezu *Krist akada mis bəlan. Nahkay ti leli məbum macakumkabu daliya ka ahar bəlan, məgrumoru tawi geli ka ahar bəlan, məmbrəñum do. Leli məbu ka ahar bəlan a Məgur ga Yezu bu, nañ Bay geli daya. A vad nahan təgəs nu, tōru àna nu ka had Patmos e kiđiñ ga yam bu. Təgəs nu ti adaba nəbu nəhi ma ge Melefit ana mis, nagrakia sedi ka Yezu a palam.

¹⁰ Nu nəbu eslini ti kà fat ga Bay geli nahəma, *Məsuf ge Melefit àgəs nu. ‡ Eslini niçi dəñgu

† **1:7** Mənjay Zakari 12.10 ; Zeñ 19.37. ‡ **1:10** Fat ga Bay geli ti fat ga ladi, adaba ka fat gani nani ti Yezu àngaba e kisim ba.

ga maslaṅa kələṅ goro, naṅ àbu ahənday kay kay akada ge mezlelim ni.

11 Àhu ahkado : « Ere ye ti kipi ni ti bəki ka wakita, kəslərikaboru ana ndam məfəku ahàr ya təbu *təcakalavu a kəsa adəskəlani ni bu : Efez, Simiriṅ, Pergam, Tiyatir, Sart, Filadelfi akaba Lewədisi ni. »

12 Nàra nìcia ma na ti nàmbatvu ge mipi maslaṅa ya ti azlapay ni. Nàra nàmbatva zla ti nìpi *ceṅgel adəskəla mabəhadkiani ka zlam ga gru agavəla.

13 Nìpi maslaṅa nahaṅ, àṅgazluvu akada mis hihirikeni micikeni e kidīṅ ga zlam ya təbəki ceṅgel ni bu. Maslaṅa gani nani ti àfakabu azana zəbalani cekw ka aləṅ ga asak, gugum məwəlani àna maslpara ga gru.

14 Məhər ga ahàr gayanṅ ni bəf-bəf talla, bəf-bəf gani àtama ge sləzi a. Eri gayanṅ ni asladay akada ga aku ni.

15 Asak gayanṅ ni nduza akada ga ara ya ti təzaya a aku ba ni, dəṅgu gayanṅ ni ahənday akada ga yam ya ti acuhway kay a zalaka bu ni.

16 Boṅgur təfəṅ a ahar ga dəf bu adəskəla, maslalam ahəraya a ma gayanṅ ba, ma ga maslalam ni cecəeni məzumani. Meleher gayanṅ ni asladay akada ga fat wis-wiseni ni.

17 Nàra nìpia naṅ a nahkay ti nədəf kà asak gani akada nu məmətani. Naṅ ti ni àfəku ahar ga dəf gayanṅ, àhu : « Aṅgwaz àwər kur ba. Wudaka zlam dək ànjəki ti nu nəbu àndava ; ka mandav ga zlam dək day nu anələbu.

18 Bay ya ti naṅ àbu àna sifa ni ti nu ; nəməta mək nàṅgaba, nahkay ananjəhad àna sifa ga kaṅgay-kaṅgayani. Nəgur kisim akaba məlaṅ ge *kisim

daya.

¹⁹ Nahkay zla ti zlam ye kipi ni dek baki ka wakita : baki ere ye ti naŋ abu agravu nihi ni akaba ya ti ara agravu wudak ni dek.

²⁰ Aki ka boŋgur adaskelani ya kipi a ahar ga daf goro bu ni akaba aki ka zlam ga gru adaskelani ga mabaki ceŋgel adaskelani nahama, ma maŋgahani gani ti nihi : boŋgur adaskelani ni ti *mæslær ge Melefit, tæfi ahâr ana ndam goro a kæsa adaskelani bu ni. Ceŋgel adaskelani ni ti ni ndam goro ya *tæcakalavu a kæsa adaskelani ni bu ni. § »

2

Ma ga Yezu ya àhi ana ndam gayan ya tæcakalavu e Efez ni

¹ Àhu keti : « Biki pakama hini ana *mæslær ge Melefit ya abi slimi ana ndam goro ya *tæcakalavu e Efez ni. Pakama gani nani ti ga Bay ya ti boŋgur tæfæŋ a ahar ga daf bu adaskelani, asawaɗay e kiɗiŋ ga zlam ga gru adaskelani ga mabaki *ceŋgel adaskelani ni bu ni. Pakama gayan ni ti nihi,

² àdæm : Næsæra tæwi gayak ya kagraɗ na, nak kàbu kagraɗ tæwi àna njæɗa, kàbu kebesey, kàbi kævi divi ana ndam cuɗay ga mæhurkiviyan ke kæli bi daya. Ndam ya tædæm nday ndam *asak goro, ay

§ **1:20** Mæslær ge Melefit ya tæfi ahâr ana ndam ga Yezu a kæsa adaskelani bu ni : mis ndahaŋ tædæm mæslær ya afi ahâr ana ndam ga Yezu a kæsa nahaŋ bu ni ti mis hihirikeni ya tægur mesedi ni dek ; mis ndahaŋ ti ni tædæm mæslær ti, ndam ge mesedi ni dek akaba mæslær mæslærani ya àfi ahâr ana tay ni. Ay pakama ge Zeŋ ya abiki ana mæslær ya àfi ahar ana ndam ge Melefit a kæsa nahaŋ bu ni ti, àhi ana ndam ga Yezu ya *tæcakalavu a kæsa gani nani bu ni akada nday dek mis bælaŋ.

nday ndam asak goro do ni ti kàmənjələṅaba kà tay a, kəsəra nday ndam masəkəɗ malfadā masakani.

³ Nak kəbu kebesey, kàcaka daliya azuhva nu a, kàmətaɓ ndo.

⁴ « Ay ti zlam àbu bəlaṅ kàgudara, nəhukki : Kàwayay nu akada ya kàwayay nu enjenjeni ni va do.

⁵ Jalaki ahàr ka manjəhadʒ gayak ye enjenjeni ni, ŋga pi kəṅgoya kələṅ a ni day ti. Mbatkaba majalay ahàr gayak a, gray təwi akada ya kàgray enjenjeni ni. Tigi ti kàmbatkaba majalay ahàr a do nahəma, anara afa gayak a, nara nəzaba ceṅgel gayak na akaba məlaṅ ya tafəkadki na.

⁶ Ay zla nahəma, zlam nahaṅ àbu bəlaṅ nazləbaki kur : ere ye ti ndam Nikolas * təcəhi ana mis ni ti kàwayay do fererəni akada goro ya nəwayay do fererəni ni.

⁷ « Maslaṅa ya ti slimi àfəṅ ge mici zlam nahəma, mīci ere ye ti *Məsuf Njələtani ahi ana ndam goro ya təcəkalavu a kəsə gərgərani bu ni.

« Maslaṅa ya ti èyefiṅa kà zlam magudarana nahəma, anəvi divi ga məzum bəza ga məṅgəhaf ya àbu a məlaṅ sulumani ge Melefit bu ni. Bəza ga məṅgəhaf nani ti avi sifa ana mis. »

Ma ga Yezu ya àhi ana ndam gayan ya təcəkalavu e Simiriṅ ni

⁸ Àhu keti : « Biki pakama hini ana *məslər ge Melefit ya abi slimi ana ndam goro ya *təcəkalavu e Simiriṅ ni. Pakama gani nani ti ga Bay ya ti ànjəki ka magray zlam dek, emendeveriṅ zlam dek, naṅ

* **2:6** Leli məsər ere ye ti ndam Nikolas tədəm ni do, ay məsəra nday ndam magudar zlam ya tədəbay divi ga Yezu do ni.

gani ya àmæt mæk àṅgaba e kisim ba ni. Pakama gayaṅ ni ti nihi,

⁹ àdəm : Nəsəra daliya gayak ya ti kacakay na, nəsəra nak talagani. Ay ge jiri nahəma, zlam gayak àbu. Nəsəra ma magədavani ya mis tekelkəkükiyu na daya. Ndam ya tekelkəkükiyu ma ni tədəm nday ndam *Zude, ambatakani do nday ndam Zude do, nday ndam ya təcakalavu ga madəbay *Seteni ni.

¹⁰ Aṅgwaz àwərfəṅa kur ka daliya ya akacakay ni ba. Sərumki : Seteni aməbiyu ndam gekəli ndahan kay a daṅgay vu, awayay ti ahəlfəṅa eyə kè kəli a. Akəgrum daliya vad kru. Ku takad kur nəṅgu ni, kəmbərəṅ məfəku ahər ba. Kəmbərəṅ məfəku ahər ndo nahkay nahəma, anəvuk sifa ga sulum adaba kəyefiṅa kà zlam magudarana.

¹¹ « Maslaṅa ya ti slimi àfəṅ ge mici zlam nahəma, mīci ere ye ti *Məsuf Njəlatani ahi ana ndam goro ya təcakalavu a kəsə gərgərani bu ni.

« Maslaṅa ya ti èyefiṅa kà zlam magudarana nahəma, ku tamal àməta nəṅgu ni amaṅgaba, aməmæt dəy-dəy va do, *kisim ye cə ni amazay naṅ do. »

Ma ga Yezu ya àhi ana ndam gayaṅ ya təcakalvu a Pergam ni

¹² Àhu keti : « Biki pakama hini ana *məslər ge Melefit ya abi slimi ana ndam goro ya *təcakalavu a Pergam ni. Pakama gani nani ti ga Bay ya ti naṅ àbu àna maslalam ma gani cecəeni məzumani ni. Pakama gayaṅ ni ti nihi,

¹³ àdəm : Nəsəra məlanḡ maṅjəhadʒ gayak a, nak ka məlanḡ ge *Seteni, kərsi gayanḡ àbu eslini. † Tàkadʒ Antipas ti afa gekəli eslini ka məlanḡ ge Seteni ya anjəhadʒ ni. Antipas ti bay magrakua sedi a, àmbrəṅ nu ndo. Ku tamal təkada nanḡ a nəṅgu ni nak day kəmbərəṅ nu ndo simiteni, kəbu kəfəku ahàr kekileṅa.

¹⁴ « Ay ti zlam àbu kəgudara, nəhukki : mis ndahanḡ təbu afa gayak ti təgəskabá ere ya *Balam àdafaki na. Àhi ana bay Balak māgosay ndam *Izireyel ti tàhəpədʒ aslu ga pəra akaba təgray mesəwehvu.

¹⁵ Mis ndahanḡ təbu afa gayak təgəskabá ere ye ti Nikolas ‡ àdafaki na daya.

¹⁶ Nahkay nəhuk : Mbatkaba majalay ahàr gayak a. Tigi ti kəmbatkaba do nahəma, nara afa gayak a wudak, nara nakadʒvafəṅva kə ndam gayak na àna maslalam ya ahəraya a ma goro ba na.

¹⁷ « Maslaṅa ya ti slimi àfəṅ ge mici zlam nahəma, mīci ere ye ti *Məsuf Njəlatani ahi ana ndam goro ya təcakalavu a kəsə gərgərani bu ni.

« Maslaṅa ya ti èyefiṅa kə zlam magudarana nahəma, anəvi *man maṅgahani ni. Anəvi koskosay daya : ka koskosay gani nani ti slimi məweni àki məbəkiani. Maslaṅa ya àsəra slimi gani nana ni ti àbi, si asər ti maslaṅa ya ti təvia akur gani nana ni kwa. »

† **2:13** A Pergam ti məlanḡ gəđakani ge meviyekiki zlam ana Zəs melefıt gəđakani ga ndam Gres ni àbu. Ahay nahanḡ àbu, tazləbavù bay gəđakani ga ndam Rom ni akada nanḡ melefıt eslini. Yezu àdəm kərsi ge Seteni àbu a Pergam ti azuhva zlam nday nani. ‡ **2:15** Mənjaki ke ere ye ti məbəkiani ka 2.6 ni.

Ma ga Yezu ya àhi ana ndam gayan ya təcakalavu a Tiyatir ni

¹⁸ Àhu keti : « Biki pakama hini ana *məslər ge Melefit ya abi slimi ana ndam goro ya *təcakalavu a Tiyatir ni. Pakama gani nani ti ga Wur ge Melefit, naṅ ya ti eri gayan asladay akada ga aku ni, asak gayan ni akada ga ara sulumani ni. Pakama gayan ni ti nihi,

¹⁹ àdəm : Nəsəra təwi gayak ya kagray na, nəsəra kəbu kawayay mis, kəbu kəfəku ahàr, kəbu kebesey zlam dek, kəbu kəfi ahàr ana təwi daya. Nəsəra təwi gayak ya kagray nihi ni àtama ya kàgrabiya enjenjeni na.

²⁰ « Ay ti zlam àbu kàgudara, nəhukki : kəvia divi ana Zezabel, wal ya àdəm naṅ bay mahəṅgaray *pakama ge Melefit na. § Ambatakani do wal nani ti naṅ àbu adəfiki zlam ana ndam məgru təwi ge mesipet tay àna naṅ. Awayay ti tàgray mesəwehvu akaba tàhəpəd aslu ga pəra.

²¹ Nəvia sarta ti màmbatkaba majalay ahàr gayan a, ay ti kekileṅa àcuhway do ; agroru mesəwehvu gayan zlam gayan.

²² Nihi nahəma, nara nəfəki arməwər, ara acakay daliya ka slalah gayan. Ndam ya tagrafəṅa mesəwehva ni tigi ti tàmbatkaba majalay ahàr gatay a ndo, təmbrəṅ təwi gatay magədavani nani ndo ni ti atəcakay daliya dal-dal daya.

§ **2:20** Zezabel ti wal ga bay Akab ga had Izireyel ahaslani (1 Bəbay 16.31). Zezabel ti wur Izireyel do, ahəṅgioru ahàr a had ana Bal melefit ga ndam Kanaṅ. A Wakita ge Melefit bu ni ti wal ya agosay mis ti tādəbay divi ge Melefit ba ni lu təzalay naṅ Zezabel.

23 Nara nabazlfəŋa bəza dek daya, ti ndam ya təfəki ahār ke Melefit, təcakalavu a kəsa gərgərani bu ni dek tara təsər : bay ya ti àsəra majalay ahār ge mis a akaba zlam ya mis tawayay na ti si nu kwa. Lekələm dek anəpəl kəli, ku way way do ke təwi gayan̄ ya àgray ni.

24 « Lekələm ndam Tiyatir ndahaŋ ni kəbum kəfumki ahār ke Melefit. Lekələm ti kicəmiki ma ga wal ni ndo, kəcahum ere ye ti mis nday nani tədəm zlam maṅgahani ge *Seteni ni ndo. Lekələm nahəma ere ye ti nəhi ana kəli grum ni ti àbi.

25 Ay ti ere ye ti nəhi ana kəli ni ti nihi : Gəsumkabá ma ya nəhi ana kəli na, kəmbərəŋum ba duk abivoru ana sarta goro ya anaŋa ni.

26 « Maslaŋa ya ti èyefiŋa kà zlam magudarana, àgəskabá ere ye ti nawayay na duk abivoru ana vad gayan̄ a nahəma, anəvi njədə ga məgur jiba gərgərani.

27 Maslaŋa nani ti emigi bay 6ilek-6ilekeni, amahətay jiba nday nani àna aday ga ara ; aməgri ana tay ti akada ga maslaŋa ya ti ehe6kaba misek ge eli6isl a təzlu-təzlu ni. *

28 Anəvi njədə ga magray zlam nday nani akada ga Baba ya àvu ni. Maslaŋa nani ti anəvi bamti ya ti acəlaya ge dəena ni daya. †

29 « Maslaŋa ya ti slimi àfəŋ ge mici zlam nahəma, mīci ere ye ti *Məsuf Njəlatani ahi ana ndam goro ya təcakalavu a kəsa gərgərani bu ni. »

* 2:27 Mənjay Limis 2.8-9. † 2:28 Bamti ya ti acəlaya ge dəena ni ti Krist. Mənjay Maṅgahani 22.16.

3

Ma ga Yezu ya àhi ana ndam gayan̄ya təcakalavu a Sart ni

¹ Àhu keti : « Biki pakama hini ana *məslər ge Melefit ya abi slimi ana ndam goro ya *təcakalavu a Sart ni. Pakama gani nani ti ga Bay ya ti məsuf ge Melefit təfəŋ adəskəla akaba boŋgur təfəŋ adəskəlani ni. Pakama gayan̄ ni ti nihi, àdəm : Nəsəra təwi gayak ya ti kagraj na. Mis tədəm nak ti kəŋgəta sifa, ambatakani do nak məmətani sawan̄.

² Nak kəbu kendevertu wudak, ay ti cikaba. Zlam nahan̄ àgəjənifuka, àmət ndo, ay ahàr àdəm zay njəda gayak, do ni ti zlam gani nani day ara amət. Nəmənjaləŋa ana təwi gayak na, nipi ti èsli arəŋa kè meleher ge Melefit goro do.

³ Sərki ka ma ge Melefit ya ti kici ahaslani ni. Sərki ahəmamam kəgəskabu ma gani ahaslani ni. Kəsərki ti gəskabá, mbatkaba majalay ahàr gayak na. Tigi ti kipiđekvu do nahəma, anara afa gayak a. Anara ti akada ga zal akal ni, akəsər sarta gani do.

⁴ Ay ti ndam gayak ndahan̄ bal təbu a Sart ti azana gatayani təgəs arda ndo. Nday məbakabu azana bəđ-bəđani, amasawadaj akaba tay, adaba tisliki tata.

⁵ « Maslaŋa ya ti èyefiŋa kà zlam magudarana nahəma, aməbakabu azana bəđ-bəđani, anəbəkia slimi gayan̄ ka wakita day-day do. A wakita nani bu ni ti nəbəkia slimi ga ndam ya tən̄gəta sifa ni. Kè meleher ga Baba akaba kè meleher ga məslər gayan̄ nahəma, anədəm vay-vay nan̄ ti mis goro.

⁶ « Maslaŋa ya ti slimi àfəŋ ge mici zlam nahəma, mîci ere ye ti *Məsuf Njəlatani ahi ana ndam goro ya təcakalavu a kəsa gərgərani bu ni. »

Ma ga Yezu ya àhi ana ndam gayan ya təcakalavu a Filadelfi ni

⁷ Àhu keti : « Biki pakama hini ana *məslər ge Melefit ya abi slimi ana ndam goro ya *təcakalavu a Filadelfi ni. Pakama gani nani ti ga Bay ya ti naŋ *njəlatani, naŋ jireni ni, naŋ ti lekili ga bay Devit àfəŋ a ahar bu . Tamal àzləkaba mahay a ti maslaŋa nahaŋ àzləkəvu koksah, tamal àzləkəvə day maslaŋa nahaŋ àzləkaba koksah. Pakama gayan ni ti nihi,

⁸ àdəm : Nəsəra təwi gayak ya kagra y na. Nəsəra njədə gayak àhəca, akaba nani dək kəmbərəŋ nu ndo, kəgəskabá pakama goro a. Nihi nahəma, nəzləkukaba mahay a, maslaŋa ya ti esliki məzləkəvu mahay nani ti àbi.

⁹ Nəhuk nahəma, ndam ya təcakalavu ga madəbay *Seteni, tədəm nday ndam *Zəde ambatakani do tasəkəf malfadə, nday ndam Zəde do ni, ere ye ti anəgri ana tay ni nihi : anəfəki ŋgasa ka tay, ti tāra tābəhaduk mirdim meleher ndiəa ndiəa ana had. Nahkay ti atəsər nu nəbu nawayay kur.

¹⁰ Nak ti kəgəskabá pakama goro na, kəmbərəŋ ndo. Nahkay nu day anahətay kur ka sarta ga daliya ya amərəkia ka ndam ga duniya dək ni, anəmbərəŋ kur do. Daliya gani nani ti ecirkaba mis a : mis ndahaŋ goro, mis ndahaŋ ti ni goro do.

¹¹ Nu nəbu naŋga wudak. Gəskabá ma ya ti nəhuk na lala, kəmbərəŋ ba. Nak kəbu àna sifa

ya nəvuk ga sulum adaba kèyefiṅa kà zlam magudarana ni : tigi ti kàmbrəṅ ma goro ndo nahəma, maslaṅa àbi amazafuka sifa gani nana bi.

¹² « Maslaṅa ya ti èyefiṅa kà zlam magudarana nahəma, anafəkad naṅ, emigi medikedik ga *ahay gəḍakani ge Melefit goro ni, amanjəhad a mələṅ sulumani nani bu ga kaṅgay-kaṅgayani. Anəbəki slimi ge Melefit akaba slimi ga kəsa gəḍakani ga bay Melefit goro ka naṅ. Kəsa gani nani ti Zeruzalem məweni ya ti Melefit aməslərbiyu ka had ni. Anəbəki slimi goro məweni ka maslaṅa nani daya.

¹³ « Maslaṅa ya ti slimi àfəṅ ge mici zlam nahəma, mīci ere ye ti Məsuf Njəlatani ahi ana ndam goro ya təcakalavu a kəsa gərgərani bu ni. »

Ma ga Yezu ya àhi ana ndam gayan ya təcakalavu e Lewədisi ni

¹⁴ Àhu keti : « Biki pakama hini ana *məslər ge Melefit ya abi slimi ana ndam goro ya *təcakalavu e Lewədisi ni. Pakama gani nani ga Bay ya ti təzalay naṅ “Aya Nahkay !” ni. Naṅ Bay magray sedi jireni, àsəkad malfada do, ere ye ti Melefit àgraya ni dek ti ahar gayan àkibu daya. Pakama gayan ni ti nihi,

¹⁵ àdəm : Nəsəra təwi gayak ya kagray na : nak liṅ-liṅ do, nak war-war do daya. Hojo nak liṅ-liṅ ahkay do ni nak war-war.

¹⁶ Ay ti nak liṅ-liṅ do, nak war-war do, nak luḅuk-luḅuk, nahkay ti nara nahəṅgaya kur a ma goro ba tuwəd.

¹⁷ Kəbu kədəm elimeni gayak àbu, kəṅgəta zlam a, ere ye ti ahəcukkivu ni àbi. Ambatakani do

ṅgay nak kàbu kasay cicihi, araṅa gayak àbi, nak talagani, nak wulufani, nak a mahayma ti kèsar do.

¹⁸ Nihi zla nahəma, nawayay ti ra afa goro a, səkum gru masladani, ègi njəlalatani a aku bu ni. Nahkay ti ekigi bay ge elimeni ededīṅ ededīṅeni. Səkum azana bəɖ-bəɖani ti kâbakabu, kâṅgah vu gayak nahkay ti akagraj mimili va do. Səkum haf ge eri daya ti kâgraki ke eri gayak ni, nahkay ti ekipi divi.

¹⁹ Nu ti ndam goro ya nawayay tay ni tamal tãgudara zlam a ti nəhiki ana tay, natraɖki tay. Nahkay ti mbatkaba majalay ahàr gayak a, kava njaṅ-njaṅ ga magray tawi a.

²⁰ Ci day, nu hi kà mahay, nəbu nəzalay. Tamal ti maslaṅa ècia dəṅgu goro a, àzləkaba mahay a nahəma, nəhuriyu afa gani. Nəhuriya ti nəzum zlam ata naṅ, naṅ day azum zlam ata nu.

²¹ « Maslaṅa ya ti èyefiṅa kà zlam magudarana nahəma, anəvi divi ga manjəhadani e kərsi ga bay bu akaba nu a bay goro bu. Amanjəhad ti akada goro ya ti nəyefiṅa kà zlam magudarana, nəra, nu nəbu manjəhadani e kərsi ga bay bu akaba Baba ni.

²² « Maslaṅa ya ti slimi àfəṅ ge mici zlam nahəma, mîci ere ye ti *Məsuf Njəlatani ahi ana ndam goro ya təcakalavu a kəsa gərgərani bu ni. »

4

Mahay məzləkabana e melefīt ba

¹ Àra àhua ma na nahkay ti nipi mahay məzləkabana e melefīt ba. Eslini dəṅgu ga maslaṅa àhənday akada ga mezlelim ni. Dəṅgu nani ti ga

maslaɗa ya ti àhu ma enjenjeni ni. Àhu ahkado :
« Cɛlaya ahalay ha. Kɛcɛlaya ti nɛdɛfukki zlam ya
ti amagravu ni. »

² Eslini *Məsuf ge Melefit àgəs nu huya, mək nipi
kɛrsi ga bay mafəkadani e melefit bu, maslaɗa àvu
manjəhadviyani dɛgama.

³ Maslaɗa gani nani ti àbɛlay kay akada ga
akur sulumani ya tɛzalay zespɛ ni, akada akur
ya tɛzalay sarduwan ni daya. Kɛrsi gani nani ti
makwal èvelin tekesl. Makwal ni asladay akada ga
akur ya tɛzalay imarot ni.

⁴ Kɛrsi ndahan kru kru cɛ mahar faɗ tɛfɛn kà
gɛvay ge kɛrsi nani tɛvelin carra, mis gɛɗákani
təvu dɛgama dɛgama manjəhadviyani. Nday
mɛbakabu azana bɛɗ-bɛɗani, mɛfɛɗey ahàr àna
elpindin ga gru.

⁵ A kɛrsi gani nani ye e kidin bu ni ti avɛr abay
aku, dɛngu tahənday, avɛr adi aday. Eslini cɛngel
təbu adɛskɛla tɛsladay mɛlan kama ge kɛrsi ga
bay ni. Cɛngel nday nani ti *Məsuf ge Melefit
adɛskɛlani ni.

⁶ Zlam nahan àvu kama ge kɛrsi ga bay ni, ere
gani akada dɛluv, asladay mɛlan akada ga kutrum
ni, ahɛlaba eri a vɛrut.

Zlam ndahan təbu faɗ, nday àna sifa, tɛfəvù kɛrsi
ni e kidin vu kà palahar gani fadani dek. Zlam gani
nday nani ti meleher gatay akaba alɛn gatay ni dek
eri trakokwa trakokwa.

⁷ Zlam bɛlan gani tɛzavu ata mazlahku, ye cɛ ni
tɛzavu ata wur kokur, ya mahkɛr ni meleher gani
tɛzavu ata ge mis, ya faɗ ni ti ni tɛzavu ata mɛjəvu
ka ya ti mɛjəvu ni ahɛr ni.

⁸ Zlam nday nani fadani ni karpasla tɛfɛn kà tay muku muku, vu gatay ni dek eri trakokwa, gwar a hud bu akaba gwar ka dala dek. Məlafat akaba məlavaf gani do dek tidi limis, tɛmbrɛn do, tɛbu tɛdɛm :

« Bay geli Melefit, nak Bay njɛda-njɛdani, nak kɛbu njɛlata, njɛlata, njɛlata.

Nak ti kwa ahaslani nak kɛbu, nak kɛbu nihi, akɛlɛbu kama daya. »

⁹ Zlam nday nani fadani tɛbu tidii limis ana Bay ya ti naɲ ɛbu manjɛhadani dɛgama e kɛrsi ga bay bu, naɲ ɛbu ɛna sifa, ɛmɛt dɛy-dɛy do ni. Kɛla ya ti tidii limis ga mazlɛbay naɲ akaba tɛgri sɛsi nahkay ni ti

¹⁰ nday gɛdɛkani kru kru cɛ mahar fadani ni tabɛhadɛ mirdim ana Bay ya ti naɲ manjɛhadani dɛgama e kɛrsi ga bay bu, ɛmɛt dɛy-dɛy do ni. Tabɛhadɛ mirdim, tazlɛbay naɲ. Tabɛhadɛ elpindiɲ gatay kɛ meleher ga Bay manjɛhadani e kɛrsi bu ni, tɛdɛm :

¹¹ « Bay geli Melefit, nak kɛgraya zlam a dek.

Kɛgraya zlam a dek, nday tɛbu nahkay ti ka mawayay gayak.

Nahkay zla nahɛma, kɛslia ti ku way way do mɛzɛbay kur,

mɛdɛm nak gɛdɛkani, mɛdɛm nak njɛda-njɛdani. »

5

Wur Tɛmbak akaba wakita

¹ Eslini nɛpifiɲ wakita mifedɛkabani kà bay ya ti manjɛhadani dɛgama e kɛrsi ga bay bu ni a ahar

ga đaf bu. * Wakita nani ti palahar gani cecœeni mæbækiani, ma gani mandæbaŋakabiyani àna zlam mælaŋ adæskæla daya.

² Mæk nipi *mæslær ge Melefit njæda-njædani àđæm ma kay kay, àđæm ahkado : « Way esliki mæhælkia zlam ya ti tàndæbaŋakabiyu wakita ni àna naŋ na ga mepelkaba wakita na tata ni way ? »

³ Ay ti ku e melefit bu, ku ka hađ, ku a hađ bu, maslaŋa àbi esliki mepelkaba wakita na ga mæmænjiyani a huđ gani vu bi.

⁴ Eslini nitàwi dal-dal ađaba tædi ahàr ana maslaŋa ya ti esliki mepelkaba wakita na ga mæmænjiyani a huđ gani vu ndo.

⁵ Ay bælaŋ e kiđiŋ ga nday gæđákani ni bu àhu : « Kitàwi ba. Nihi nahæma mazlahku àbu, naŋ ti ge dini ga Zæda, naŋ wur huđ ge Devit ; èyefiŋa kà ndam ezir ge Melefit a. Naŋ ti esliki : ahælkia zlam adæskælani ya tàndæbaŋakabiyu wakita ni àna naŋ na ga mepelkabana tata. »

⁶ Eslini nipi Wur Tæmbak micikeni jika e kiđiŋ bu kama ge kærsi ni. Zlam ndahaŋ fađani ni akaba nday gæđákani ni tèveliŋ naŋ. Wur Tæmbak gani nani ti edrem adæskæla. Eri gani day adæskæla ; eri nday nani ti *Mæsuf ge Melefit adæskælani ni, Melefit àslærbiyu tay ka hađ ðek. Wur Tæmbak gani nani ti amænjavu akada ga wur tæmbak ya tisiŋa ni.

⁷ Wakita ni àfəŋ kà Bay ya ti manjəhadani dəgama e kærsi bu ni a ahar ga đaf bu. Eslini Wur Tæmbak nakəŋ òru àzay wakita ni.

* **5:1** Ka sarta ga Yezu ti wakita ðek zæbalani, mis tefedekabu ; ga mænğət mælaŋ ya tawayay ni si tæpelkaba kwa ; wakita akada ya kani ni ti tæbi.

⁸ Naṅ nakəṅ àra àza wakita na ti zlam fadani ni akaba gəḏákani kru kru cə mahar fadani ni tàbəhad mirdim grik kè meleher ga Wur Təmbak ni. Nday dekeni àna tindu a ahar bu akaba hijiyem ga gru mərəhvani àna tersel pisl pisl. Tersel gani nani ti zlam mahəṅgalani ga ndam ge Melefit ya tahəṅgalafəṅa kè Melefit a ni.

⁹ Nday nakəṅ tidi limis məweni, təḏəm :
 « Nak ti kislia mazay wakita na,
 kislia məhəlkia zlam adəskəlani
 ya tandəbaṅakabiyu wakita na àna naṅ na daya.
 Adaba tàkadā kur a,
 kəmbiaya mis a dek ana Melefit àna mimiz gayak
 na :
 mis ya təzlapay ma həma ni dek, ge dini dek,
 ga jiba dek akaba ga had gərgərana dek, kəmbiaya
 tay a.

¹⁰ Kəgray nahkay ti tìgia ndam jiba gayak a, nak kəgur tay,
 tìgia ndam *maṅgalabakabu mis akaba Melefit kè meleher ge Melefit geli daya.
 Nday gani etigi bəbay ka had. »

¹¹ Eslini nipi məslər ge Melefit miliyem ehimeya, tàcalvu do, nìci limis gatay ya tidi ni. Nday nakəṅ tèveliṅi ahàr ana kərsi ni, ana zlam fadani ni, akaba ana gəḏákani ni.

¹² Nday nakəṅ təbu tidi limis kay kay, təḏəm :
 « Wur Təmbak ya tàkad ni èslia ti mis təhəṅgriuru
 ahàr a had,
 tàzləbay naṅ akaba tidi limis,
 adaba naṅ njəḏa-njəḏani, agur zlam dek,
 naṅ àbu àna elimeni, àsəra magray zlam a dek. »

¹³ Eslini nìci dənğu ga zlam ya Melefıt àgraya tay a ni dek təbu tidi limis. Zlam ya ti agavəla ni, ya ka hađ ni, ya a hađ bu ni akaba zlam ya ti a dəluv bu ni təđəm :

« Məzləbum Bay ya ti e kərsi bu ni, məzləbum Wur Təmbak ni daya.

Məhəngrioru ahər a hađ ana tay adaba nday təgur zlam dek.

Mətəkumi ahar ana tay daya.

Məgrum zlam nday nani dek ga kaŋgay-kaŋgayani. »

¹⁴ Zlam fadani nakəŋ təđəm : « Aya nahkay ! » Təra təđəma nahkay nahəma, gəđákani ni təbəhadı mirdim meleher ndiəa ndiəa ana hađ ana Bay ya e kərsi bu ni akaba ana Wur Təmbak ni, təhəngrioru ahər a hađ ana tay.

6

Wur Təmbak ni ezliri ana mepelkaba wakita

¹ Eslini nipi Wur Təmbak nakəŋ əzəkia zlam mandəbaŋakabiyu wakita na bəlaŋ gana. Əra əzəkia nahəma, nìci zlahay ga zlam bəlaŋ e kidiŋ ga zlam fadani ni bu ahənday kay kay akada ga avər ya adi aday ni, əđəm : « Ra ! »

² Nipi ti pilis bəđ-bəđani, mis əki digusa manjəhadani, aləka əfəŋ a ahar bu. Təvia elpindiŋ a, adaba esliki meyefiŋeni kə zlam dek, əsləka òru ga makadvani ti mēyefiŋ ka zlam keti.

³ Eslini Wur Təmbak ni əzəkia zlam mandəbaŋakabiyu wakita ye cə na. Əra əzəkia ti nìci dənğu ga zlam ye cə e kidiŋ ga zlam fadani ni bu ni, əđəm : « Ra ! »

4 Nìpi pilis nahan ndizeni àhəraya, mis àki digusa. Maslaña gani nani ti təvia maslalam gəđakana, təvikiva njəda ga məzəkibiyu silik ke mis ka had a ti tábazlvu e kidin gatay bu.

5 Eslini Wur Təmbak ni àzəkia zlam mandəbañakabiyu wakita na ya mahkər na. Àra àzəkia ti nìci dəngu ga zlam ya mahkər e kidin ga zlam fadani ni bu ni, àdəm : « Ra ! » Nàmənjoru mək nìpi pilis dilin-dilinəni àhəraya, maslaña àki digusa, kilu àfəñ a ahar bu ga makay zlam.

6 Nìci dəngu ga maslaña ahəndabiyu e kidin ga zlam fadani ni bu, àdəm : « Sinqu ge təwi ga rukani asəkum *alkama agodu bəlan cilin, tamal hay ti ni agodu mahkər cilin. » Àhi ana bay ya ti nan ke pilis ni keti : « Zum nday ata amal nahəma kjiñin ba. »

7 Eslini Wur Təmbak ni àzəkia zlam mandəbañakabiyu wakita ya fadani na. Àra àzəkia ti nìci dəngu ga zlam ya fadani ni àdəm : « Ra ! »

8 Nàmənjoru mək nìpi pilis àzavu ata azək àhəraya, maslaña àki digusa. Slimi ga bay nani Kisim, məlan ge *kisim adəboru nan kələñ. Təvia njəda ana tay ka palahar ga had bəlan a huf ga fadani ba ga mabazl mis àna maslalam a, àna ləwir a, àna arməwər gərgərana. Təvia njəda ana tay ga magray ti zlam ge gili cudayani tábazl mis daya.

9 Eslini Wur Təmbak ni àzəkia zlam mandəbañakabiyu wakita ya zlamani na. Àra àzəkia ti nìpi diksi ga ndam ya tábazl tay adaba təgəskabá ma ge Melefit a akaba təgrakia sedi a ni. Nday ti təvu a huf ga məlan *meviyekiki zlam ana Melefit ni bu.

10 Nday nakəŋ təzlah kay kay, tədəm : « Bay geli gəḏakani, nak jireni, nak *njəlatani ; akagrafəŋa seriya kə mis ya təbu ka haḏ, təbazl leli na ti ananaw ? Akatraḅvù tay ti ananaw ? »

11 Tàra tədəma ma na nahkay nahəma, təbəkɪ azana bəḏ-bəḏani ka tay ḏek, təhi ana tay ahkado : « Besuma àkiva gəzit, aḏaba bəza ga məŋ gekəli ndahaŋ təbu təgri təwi ana Melefit akada gekəli ni, Melefit àvia divi ana mis a ti tábazlkivu tay ke kəli. Ahàr àḏəm tábazlaba tay a ḏek day kwa. »

12 Eslini nipi Wur Təmbak ni, àzəkia zlam mandəḅaŋakabiyu wakita ya muku na. Àra àzəkia ti haḏ àḏaḏay kay kay. Fat ègi diliŋ-diliŋ akada jembey. Kiyi day ègi ndize akada mimiz.

13 Boŋgur tətəḏbiyu e melefit bu, tədəgaya ka haḏ a akada ga bəza ga *wəruv maŋgalakani ya aməḏ gəḏakani abafəŋa tay kà məŋ gana ni.

14 Hud melefit èfedevu akada ga wakita ya efedevu ni, àsləkaba eslina. Həma akaba haḏ ya e kiḏiŋ ga ḏəluv bu ni ḏek təsləkaba a məlaŋ gatay ba.

15 Bəbay ga haḏ ni ḏek, gəḏákani, gəḏákani ga ndam slewja, ndam ge elimeni, ndam ya njəḏa àfəŋ ka tay ni, mis ndahaŋ ni ḏek, evidi akaba nday ye evidi do ni təḅu a ahuzl bu, təḅu e kiḏiŋ ga hudəkum bu.

16 Təhi ana həma ni akaba ana hudəkum ni ahkado : « Dəḏumkiaya ke leli a, ŋgahumfəŋa leli kà bay maŋjəhadani dəgama e kərsi ga bay bu na ti èpi leli ba ; ŋgahumfəŋa leli kà Wur Təmbak na daya, aḏaba àzuma bəruv a.

17 Aḏaba vad məzum bəruv gatay dal-dalani ènjia. A vad gani nani ti maslaŋa àbi amatamfəŋa

kà tay a bi. »

7

Ndam ya ti tãhãndakia zlam ge Melefit ka tay a ni

¹ Eslini nìpi *mãslãr ge Melefit fad nday jika jika kè sliri ga mɛlanɔ fadani ðek. Nday tãbu tãcafãṅa amãd ga mɛlanɔ na ðek ti àdaday ka had ni ba, ka dɛluv ba akaba ka mɛṅgãhaf ku bɛlanɔ ba simiteni.

² Melefit ti Bay ga sifa ; nìpi mãslãr gayanɔ nahãṅ keti naṅ àbu aslãkabiya gwar egezi a, zlam ge Melefit ga mahãndakiani ke mis ni àfãṅ a ahar bu. Mãslãr nakãṅ àzlah kay kay, àhi ana mãslãr ndahanɔ fadani ya Melefit àvi njãda ana tay ga magudar had akaba dɛluv ni, àhi ana tay ahkado :

³ « Kãgudarum had, dɛluv akaba mɛṅgãhaf faṅ ba, si amahãndakia zlam ge Melefit kè meleher ga ndam mægri tãwi ana Melefit geli na day kwa. »

⁴ Eslini tãcaluaya mis ya ti tãhãndaki zlam ge Melefit ka tay na : nday dãbu diṅ àna dãbu kru kru fad mahar fad, nday ge dini gãrgãrani ge Izireyel ni ðek.

⁵ Ge dini ga Zãda mis dãbu kru mahar cã, ge dini ge Rãbeṅ mis dãbu kru mahar cã, ge dini ga Gad mis dãbu kru mahar cã,

⁶ ge dini ge Eser mis dãbu kru mahar cã, ge dini ga Naftali mis dãbu kru mahar cã, ge dini ga Manase mis dãbu kru mahar cã,

⁷ ge dini ga Simeyõṅ mis dãbu kru mahar cã, ge dini ge Levi mis dãbu kru mahar cã, ge dini ga Isakar mis dãbu kru mahar cã,

⁸ ge dini ga Zabuloŋ mis dəbu kru mahar cə, ge dini ge Zəzef mis dəbu kru mahar cə, ge dini ge Benjemeŋ mis dəbu kru mahar cə.

Mis macakalavani dal-dal kè meleher ge Melefit

⁹ Eslini nàmənjoru, niçi mis macakalavani dal-dal, maslaŋa àcal tay koksah. Nday nani ti mis ga had gərgərani dek, ga jiba gərgərani dek, ge dini gərgərani dek akaba ya təzlapay ma həma gərgərani ni dek. Nday təbu micikeni jika jika kama ge kərsi ga Bay ni, kè meleher ga Wur Təmbak ni. Nday dek məbakabu məgudi bəcf-bəcfani, ahar ga təba təfəŋ kà tay dek a ahar bu, təzləbay Melefit àna naŋ.

¹⁰ Nday nakəŋ təzlah kay kay, tədəm : « Təhəŋgay leli ti Melefit geli manjəhadfani e kərsi bu ni nday ata Wur Təmbak ni. »

¹¹ Eslini niçi *məslər ge Melefit jika jika təvelinija ahər ana kərsi ga bay na, ana gədəkani na akaba ana zlam fadani ya àna sifa na. Nday nakəŋ təbəhad mirdim, meleher ndiða ndiða ana had, təzləbay Melefit,

¹² tədəm :

« Aya nahkay !

Melefit geli ni, nak a bay gayak bu, nak kəsəra zlam a.

Məgruk səsi, məhəŋgrukoru ahər a had, adaba kislia ga məgur zlam a dek, nak njəfa-njəfani,

nahkay mazləbay kur ga kaŋgay-kaŋgayani.

Aya nahkay ! »

¹³ Eslini gədəkani bəlaŋ e kiđiŋ ga nday kru kru cə mahar fadani ni bu àhu ahkado : « Mis nday

hini məbakabu məgudi bəf-bəfani ni ti ndamam, təsləkabiya eley ? »

¹⁴ Nəhəŋgrifəŋ, nəhi : « Bay goro, nu nəsar do, nak kəsəra sawaŋ timey. » Naŋ nakəŋ àhu nahəma : « Hini ti ndam ya ti tēbesebiya daliya dal-dalana, təmbrəŋ məfəki ahər ke Melefit ndo ni. Nday gani ti ndam ya təbarafəŋa məgudi gatay àna mimiz ga Wur Təmbak a ti məgudi gatay ni tigi bəf-bəfani ni.

¹⁵ Azuhva nani ti nday təbu kəlavaf micikeni kə meleher ge Melefit naŋ manjəhadani e kərsi gayaŋ bu, tazləbay naŋ a ahay gayaŋ bu məlafat akaba məlavaf gani do dek. Bay ya ti naŋ manjəhadani dəgama e kərsi bu ni aməfi ahər ana tay.

¹⁶ Ləwir aməwər tay va do, yam day amakaf tay va do. Fat akaba endif day atəgri araŋa ana tay do.

¹⁷ Adaba mam, Wur Təmbak micikeni e kidiŋ ge kərsi ga bay ni bu ni amajəgay tay, aməhəloru tay ka məlaŋ ga yam ya ti aŋgəz, àdəl day-day do, avay sifa ni. Melefit àna ahar gayaŋ aməgriaba yam tuway ana tay e eri ba dek. »

8

Wur Təmbak ni èndeveriŋa məzəkia zlam mandəbaŋakabiyu wakita na

¹ Eslini Wur Təmbak ni àzəkia zlam mandəbaŋakabiyu wakita ya adəskəlani na. Àra àzəkia nahəma, zlam ya a hud melefit bu ni dek təmbrəŋ madadani, təwər day àbi dədik-dedik, agray minit kru kru mahkər.

² Eslini nipi *məslər ge Melefit adəskəla micikeni kə meleher ge Melefit ; təbi mezlelim adəskəla ana tay.

³ Nìpi məslər ge Melefit nahan àna hijiyem ga gru a ahar bu ; hijiyem ni ti teviyekviyu haf ya ezi akada ge tersel ni. Məslər ge Melefit nakəŋ àra ècikfəŋ kà gəvay ga zlam ga gru ya teviyekiki zlam ana Melefit ni. Təvia haf ya ezi akada tersel na dal-dal ge meviyekieni ana Melefit ti azək gani mînjikioru ke Melefit, ti Melefit mîci mahəŋgalay zlam ga ndam gayəŋ *njəlatani ni dek àna azək ga haf ni. Nahkay məslər nakəŋ èviyekki ka zlam ga gru ya teviyekiki zlam ana Melefit ni, kè meleher ge Melefit naŋ dəgama e kursori gayəŋ bu.

⁴ Naŋ àbu eviyek haf ya ezi akada tersel ni nahkay ti azək gani àhəraya a ahar gayəŋ ni ba, àcəloru agavəla afa ge Melefit, nahkay Melefit èci mahəŋgalay zlam ga ndam njəlatani gayəŋ ni dek.

⁵ Eslini məslər ge Melefit ni àzay hijiyem ga gru ni, àdaya aku a mələŋ ya teviyekiki zlam ana Melefit ni ba, àbiviya e hijiyem ga gru ni vu pisl. Àra àbəviya nahkay nahəma àdəvabiyu ka had. Àra àdəvabiya ti avər àdi aday sak kay, huđ melefit àhənday, avər àbay aku asladay mələŋ, had àdaday dal-dal daya.

Mezlelim adəskəlani ni

⁶*Məslər ge Melefit adəskəlani ya mezlelim təfəŋ kà tay adəskəlani ni təslamatavu ge mivi mezlelim gatay ni.

⁷ Məslər ge Melefit ye enjenjeni e kidiŋ gatay ya adəskəlani bu ni èvi mezlelim gayəŋ ni. Àra èvia mezlelim na ti koskosay ga avər, aku akaba mimiz mebedeveni tadəgaya ka had a. Had ni èsevu mələŋ mahkər, palahar gani bələŋ aku àzumaba. Kəla mən

ga zlam mahkær lu ti bəlan e kidiñ gatayani bu aku èviyekaba. Kæzir mideni dek aku ni àzumaba daya.

⁸ Eslini nañ ye cæ ni èvi mezlelim gayañ ni. Àra evia ti zlam nahanğ gədəkani akada həma, aku àbu azum, tizligiyu a *dəluv gədəkani vu. Nahkay dəluv ni ècekvu məlanğ mahkær, palahar gani bəlanğ ègi mimiz.

⁹ Kəla zlam ya a huđ ga yam bu àna sifa ni mahkær lu ti bəlanğ e kidiñ gatayani bu àmæt. Kəla *slalah ga yam mahkær lu ti bəlanğ e kidiñ gatayani bu àhuđkaba ñguc ñguc.

¹⁰ Eslini nañ ya mahkær ni èvi mezlelim gayañ ni. Àra evia ti boñgur gədəkani àtədbiyu e melefıt bu. Boñgur gani nani asladay akada aku ga vala-vala ni. Dəluv ya ka had ya ti yam gani acuhway ni dek ti kəla dəluv mahkær lu boñgur ni àdəkiaya ka bəlanğ gana. Àdəkiaya ka məlanğ ga yam ya àdal do na daya.

¹¹ Boñgur nani ti slimi gayañ Bilek-Ğilek, esliñ dəñgu krec. Kəla dəluv mahkær ya yam gani acuhway ni lu ti bəlanğ e kidiñ gatayani bu ni ti yam gani ègi ğilek-Ğilekeni. Mis kay tisia yam na. Tàra tisia yam na ti təməta adaba yam ni ègia esliñ dəñgu krec.

¹² Eslini nañ ya fađ ni èvi mezlelim gayañ ni. Àra evia ti fat àsladay lala va do, akada ècekvu mahkær, tàhəmbakia zlam ka palahar bəlanğ gana. Kiyi day ègia nahkay. Kəla boñgur mahkær lu ti bəlanğ e kidiñ gatayani bu àsladay va do. Nahkay ga məlafat məlanğ àsladay lala va do akada masladani gani ècekvu məlanğ mahkær, tàhəmbakia zlam ka palahar bəlanğ gana. Məlavaf gani day nahkay.

¹³ Eslini nàmənjoru keti, nìpi məjəvu naŋ àbu ahər driŋ a huɗ mefeit bu, etəwi kay kay, àɗəm : « Wanua ! Daliya ! Daliya àmərəkia ke mis a duniya ba. Məslər ge Mefeit t̀əbu mahkər t̀ivi mezlelim gatay ni faŋ ndo. Etivia mezlelim gatay na ti mis atəcakay daliya dal-dal. »

9

¹ Eslini naŋ ya zlam ni èvi mezlelim gayan ni. Àra èvia ti nìpi boŋgur nahaŋ àtəɗbiyu e mefeit bu, àɗaya ka haɗ a. T̀əvia lekili ge *evid gəɗakani ya a huɗ ga haɗ bu na.

² Nahkay boŋgur ni àzləkaba evid na. Àra àzləkaba ti azək àhərɗaya d̀ul-d̀ul, azək gani akaɗa ga aku kayani ni. Azək ni àsəki fat mək mələŋ ègi ziŋ-zìŋ.

³ A huɗ ga azək ni bu nahəma, eyéw t̀àhərɗaya ka haɗ na deɗ slirbìɓa. T̀əvia njəɗa ana eyéw na ga məɓal mis akaɗa ga andra na.

⁴ T̀əhi ana tay ahkado : « Kàgudarum k̀uzir ba, kàgudarum mənɗəhaf ba, kàgudarum zlam məfətani ndahaŋ ba ɗaya. Grumi daliya ana ndam ya ti t̀àhəndaki zlam ge Mefeit ka tay k̀e meleher ndo ni cilìŋ. »

⁵ T̀əvi divi ana eyéw ni ga mabazl mis ni ndo, t̀əvi divi ana tay ga məgri daliya ana mis ni kiyi zlam cilìŋ. Eyéw nday nani ti taɓal mis ; məwər gani ti akaɗa ga andra ya àɓala mis a ti awər ni.

⁶ A huɗ ge kiyi zlamani ni bu ni ti mis ni atəɗəbay kisim àna ahar gatay, ay ti atəɗi ahər do. Mis ni atawayay məmətani, ay ti atəmət do, kisim ni amacuhwafəŋa k̀a tay a driŋ.

⁷ Eyéw nday nani ti tázavu akaba pilis ya takoru àna tay ka kadvu ni. Zlam ndahanj tæki ka tay ka ahàr akada elpindiŋ ga gru. Meleher gatayani day akada ge mis ni.

⁸ Məhər ga ahàr gatay day zilip zilip akada ga wál ni. Aslər gatay ni day akada ga mazlahku ni.

⁹ Gugum gatay ni akada məwəlani àna maslpara ga ara. Daday ga kərpasla gatay ni ahənday akada ge seret ya ti təwəlfəŋa tay kə pilis a, tacuhworu àna tay ka kadvu ti tahənday ni.

¹⁰ Hutul gatay ni njəda njəda akada ga andra ni. Nahkay kiyi zlam tisliki məgri daliya ana mis àna məbal mis vəzak vəzak àna hutul gatay ni.

¹¹ Eyéw ni ti nday təbu àna bay gatay. Bay gani nani ti agur evid gəđakani ya a hud ga had bu ni. Təzalay naŋ àna ma *Hebri Abadoŋ, àna ma Gres ti ni Apoliyoŋ. *

¹² Daliya ye enjenjeni ni ti àndava. Nihi nahəma, daliya ndahanj təbu kama cə.

¹³ Eslini məslər ya muku ni èvi mezlelim gayan ni. Àra èvia ti nìci dəŋgu ga maslaŋa ahəndabiyu ka gəjək ga məlaŋ fadani ga zlam ga gru ya teviyekiki zlam ana Melefit kə meleher gayan ni.

¹⁴ Maslaŋa nani àhi ana məslər ya muku, èvi mezlelim ni ahkado : « Picehaba məslər fadani məwəlani kə gəvay ga zalaka gəđakani Efret na. »

¹⁵ Naŋ nakəŋ àra ècia ma ya təhi na ti èpicehaba məslər fadani na. Məslər nday nani ti Melefit àdaba tay ga moru mabazl mis a : kəla mis mahkər lu takad bəlaŋ gani. Àdaba tay a nahkay ti, ti təgray

* **9:11** Abadoŋ, Apoliyoŋ : slimi nday nani awayay adəmvaba « Bay magudarkaba zlam a. »

təwi nani ke vi nani, ke kiyi nani, ka fat nani, ana njemdi nani daya.

16 Məslər nday fadani ni ti ndam slewja gatay təbu dal-dal, nday àna pilis. Eslini təhu nday miliyem diŋ diŋ cə.

17 Ere ye ti nipi ni ti nihi : pilis mis təkı ka tay. Mis ni məwəlvani àna maslpara ga kadvu. Maslpara gatay ya təwəlvu àna naŋ ni ndize-ndize akada aku, cekuleti-cekuleti, azaywur-azaywur. Ahər ge pilis ni akada ga mazlahku ni, aku, azək akaba zlam nahaŋ ya aku agəs akada ga asas ya aku agəs ni tahəraya a ma gatay ni ba.

18 Zlam nday hini mahkərani ni ti təgri daliya ana mis dal-dal : aku, azək akaba zlam nahaŋ ya aku agəs akada ga asas ya aku agəs ni. Təhəraya a ma ge pilis ni ba, təbazl mis : kəla mis mahkər lu təkad bəlaŋ gani.

19 Nahkay pilis ni tislıki məgri daliya ana mis àna zlam ya àniviyu ana tay a ma bu ni. Hutul ge pilis ni day zlam ga kadvu, təgri daliya ana mis àna naŋ. Hutul nday nani akada gavaŋ, ahər təkı ka tay ga məgri daliya ana mis àna naŋ.

20 Mis ndahaŋ təgəjənia. Nday nani ti zlam mahkərani ya ti təbazl mis ni təgri araŋa ana tay ndo. Akaba nani dek təmbatkaba majalay ahər gatay na ndo. Nday təbu tagroru təwi gatay ya ahaslani ni zlam gatay : tazləbay seteni, tagray pəra. Pəra nday nani ti tagraya tay ga gru a, ndahaŋ ge virzegeni a, ndahaŋ ga akur, ndahaŋ ti ni ge biyem. Zlam nday nani tipi divi do, tici slimi do, təsawaday koksah daya.

21 Mis nday nani ya təgəjəni ni təmbatkaba ma-

jalay ahàr gatay na ndo : tàmbrəŋ matak gatay ni ndo ; təbu tabazl mis, tagray mesəwehvu, tigi akal kekilenja zlam gatay.

10

Məslər ge Melefit akaba wakita gəziteni

¹ Eslini nipi *məslər ge Melefit nahanə njəda-njədani àhəraya e melefit ba. Məslər gani nani àbakababiyu endəwi ga maklaɓasl, ahàr gayanə ni mefeɗeni àna makwal, meleher gayanə akada fat, asak gayanə day təzavu ata arəɗ ga aku ya agəs zlam gəɗək ni.

² Wakita gəziteni àfəŋ kà məslər ni a ahar bu məzləkabana. Àfəkadki asak ga ɗaf gayanə ni ka *ɗəluv gəɗəkani, asak ga gəjar gayanə ni ti ni ka haɗ.

³ Nanə nakəŋ àzlah kay kay akada ga mazlahku ya avalahay ni. Àra àzlah nahkay ti nìci avər ahəŋgrifəŋbiyu, àdi aday sak adəskəla.

⁴ Nàra nìcia ga avər ya àdi aday na ti nawayay nəbəkì ere ye ti aday ga avər təɗəm ni. Ay ti nìci ɗəŋgu ga maslaŋa nahanə àhəndabiyu e melefit bu, àɗəm : « Ere ye ti aday ga avər təɗəm ni ti kəbəkì ba, kəhi ma gani ana maslaŋa ba daya. »

⁵ Eslini məslər ge Melefit ya ti àfəkadki asak bəlanə ka ɗəluv gəɗəkani, asak bəlanə gani ti ni ka haɗ ni àtəloru ahar ga ɗaf agavəla,

⁶ àmbaɗay àna slimi ge Melefit ɗək adaba Melefit ti nanə àbu ga kaŋgay-kaŋgayani, àgraya məlanə ya agavəla na akaba zlam ya ti a huɗ gani bu na ɗək, àgraya haɗ akaba zlam ya ti təkì na ɗək, àgraya yam akaba zlam ya ti a huɗ gani bu na ɗək. Məslər

ge Melefit nakəŋ àmbadəy, àdəm : « Ere gani ara agravu nihi həya ededīŋ, sarta gani àbi.

⁷ Ay ka fat ya ti məslər ge Melefit ya ti adəskəlani ni emivia mezlelim gayəŋ na nahəma, Melefit emendeveerīŋ zlam gayəŋ maŋgahani ni. Zlam maŋgahani nani ti àhia ma gana ahaslana ana ndam məgri təwi ya tahəŋgaray *pakama gayəŋ na. »

⁸ Eslini maslaŋa ya ti àhubiyu ma kwa e melefit bu ni àhu keti : « Ru kaza wakita məzləkabana ya àfəŋ a ahar bu kà məslər ge Melefit micikeni jika, asak bəlaŋ ka dəluv gədəkani, asak bəlaŋ gani ti ni ka hađ na ni. »

⁹ Nahkay nərəkioru ka məslər nakəŋ, nəhi məvu wakita gəziteni ya àfəŋ ni. Eslini àhəŋgrufəŋ, àhu : « Za ti kəndavù. A ma gayak bu nahəma, amanja new-new akada amu, eminjəa a huđ va ti emigi bilek-bilek. »

¹⁰ Eslini nəzafəŋa wakita gəziteni na kà məslər na, nəvi ana ma tiyuk. A ma goro bu nahəma, new-new akada amu, ay nəra nənda ti ègia bilek-bilek a huđ goro ni ba.

¹¹ Təhu keti : « Melefit àdəmkiə ma ka jiba gərgərana, ke mis ga hađ gərgərana, ke mis ya tədəm ma həma gərgərana, akaba àki ka bəbay gatayana dek. Ahər àdəm kəhəŋgri ma gayəŋ nani ana tay kwa. »

11

Ndam sedi cə

¹ Eslini təvu fifiŋ ga məgur zlam, təhu : « Cikaba, kōru kəgur *ahay gədəkani ge Melefit ni akaba məlaŋ meviyekiki zlam ana naŋ ni àna naŋ. »

Tàhu : « Calaba mis ya tàm bu tahəŋgalay Melefit a dalaka ga ahay gani bu na daya. »

² Ay ti tàm : « Kàgur dalaka ya e mite bu ni ba, mbrəŋ nahkay adaba Melefit àmbrəŋia mələŋ gani nana ana nday ya ti nday ndam *Zude do na. Nday gani nani atəzum kəsa *njəlatani ni kiyi kru kru faɗ mahar cə. »

³ Tàm keti : « Melefit àdəm : “Anəsləroru ndam sedi goro bebem cə məbakabu mbolu ka vu akada ga azana ni, nday gani atəhi pakama goro ana mis vad dəbu àna diŋ diŋ cə àna kru kru muku.” »

⁴ Ndam sedi cəeni ni ti məŋgəhaf cə, məŋgəhaf nday nani ti *oliviye. Nday cəŋgel cə daya. Ndam sedi nday nani tàm micikeni kə meleher ga Bay geli. Bay geli gani agur duniya ni dek.

⁵ Tamal maslaŋa awayay agri cuday ana tay nahəma, aku amahəraya a ma gatay ni ba, emi-hiriŋ naŋ. Nahkay ndam ezir gatay ni dek atətəmfəŋa kà tay a do, atəmət.

⁶ Ka ya ti ndam sedi cəeni ni nday tàm təhəŋgri ma ge Melefit ana mis nahəma, tisliki məhiani ana huɗ melefit àtədəya avər a ba, mək àtədəya do eɗeɗiŋ, duk abivoru ana mandav ge təwi gatay. Tisliki məhiani ana yam məmbavu mimiz mək ambavu eɗeɗiŋ. Tisliki məhiani ana mis ga duniya ni təcakay daliya gərgərani dek mək təcakay eɗeɗiŋ daya. Tisliki magray zlam akada gatay ya ti tawayay ni.

⁷ Ka ya ti etindeveriŋa məhəŋgri ma ge Melefit ana mis a nahəma, araŋa nahaŋ amahəraya e *evid gəɗakani ya a huɗ ga haɗ bu na. Ere gani nani amakaɗvu akaba tay, njədə gayaŋ ni amatam gatay ni, amabazl tay.

⁸ Atəmbərbu kisim gatay ni kà gəvay ge divi a kəsa gədakani bu, a kəsa ya ti *tədarfəŋ Bay gatay kà təndal ni bu. Slimi ga kəsa gani nani ti maṅgahani : awayay adəmvaba ti *Sodom, ahkay do ni Ezip.

⁹ Eslini mis ge dini gərgərani ni dek, ga had gərgərani ni dek, ga jiba gərgərani ni dek, akaba mis ya təzlapay ma həma gərgərani ni dek atamənjələŋ kè kisim gatay vad mahkər àna telma. Atəcafəŋa mis ge mili tay a.

¹⁰ Mis ga duniya ni dek atəmərnu adaba təbazla ndam sedi cəeni na. Atəmərnu dal-dal, atagra y wuməri, atavavu zlam, adaba ndam sedi nday cəeni ni təgria daliya ana tay a dal-dal.

¹¹ Ay kələŋ ga vad mahkərani àna telma nahəma, Melefit àhəŋgrivabiyu sifa gayanə ana tay a. Sifa ni àra àhuriviya ana tay a ti ticikaba cəkwađ cəkwađ. Eslini mis ya ti təbu tamənjələŋ ana tay ni dek aŋgwaz adəgakia ka tay a dal-dal.

¹² Tàra ticikaba ti tici dəŋgu ga maslaŋa ahəndabiyu kay kay e melefit bu, àhi ana tay ahkado : « Cəlumbiyu ahalay. » Eslini maklađasl àkambah tay, təcəloru àna naŋ e melefit vu. Ka ya ti nday təbu təcəloru e melefit vu nahəma, ndam ezir gatay ni təbu tipioru tay.

¹³ Ka sarta gani nani nahəma, had adadə ; kəla ahay kru lu ti bələŋ e kidiŋ gatay bu àmbədkaba ; mis dəbu adəskəla təməta azuhva ga had ya adadəy ni. Eslini mis məgəjəni gani ya təmət ndo ni təgra aŋgwaz a dal-dal, nahkay təzləbay Melefit naŋ bələŋ agavəla.

¹⁴ Daliya ye cə ni àndava, ay ti bumvu slimy,

daliya ya mahkær nanj àbu ara wudak.

Mezlelim ya adaskəlani ni

¹⁵ Kələŋ gani məslər ya adəskəlani ni èvi mezlelim gayan ni. Àra èvia ti nìci dənğu ge mis tàhənday kay kay e melefıt bu, tədəm : « Nihi nahəma, njədə ga məgur duniya ni ègia ga Bay geli nday ata Krist *bay gədəkani ya àhəndakia amal gayan a ni. Atəgur duniya dek ga kaŋgay-kaŋgayani. »

¹⁶ Eslini gədəkani kru kru cə mahar fədani manjəhadani e kürsi gatay bu gappa gappa kè meleher ge Melefıt ni tábəhadı mirdim ana Melefıt, meleher gatay ndıba ndıba ana had, təzləbay nanj,

¹⁷ tədəm :

« Bay geli Melefıt njədə-njədani,
kwa ahaslani nak kəbu, nak kəbu nihi daya.
Məgruk səsi adaba kəgra təwi àna njədə gayak a.
Njədə gayak gani ti dal-dal àtama ge mis na.
Məgruk səsi adaba nak Bay ga zlam dek.

¹⁸ Mis ga had ndahan ni təzumkuka bəruv a dal-dal,

ay nihi ti sarta ga məzumki bəruv gayak ka tay ènjia,

sarta ga magrafəŋa seriya kè mis ya təmət na ni.
Sarta ènjia ge midi zlam ana mis azuhva təwi ya təgruk na ;

ge midi zlam ana ndam mahəŋgaray *pakama gayak

akaba ana ndam *njəlatani gayak,
nday ya ti təhəŋgrukoru ahàr a had,
gədəkani akaba nday ya ti gədəkani do ni.

Sarta ènjia ge mijin mis ya tàbu tijin mis ga duniya na. »

¹⁹ Gəďákani nakəŋ tàra tìndeveriŋa ma gatay na nahəma, *ahay gəďákani ge Melefit ni àzləkvaaba e melefit ba ; nìpi *sahar a ahay gani nani bu. Sahar gani nani aďafaki Melefit *àwəlkabá pakama gayan akaba ge mis a. Kələŋ gani ti avər àbay aku, dənġu ge mis àhənday a huď melefit bu, avər àdi aday sak kay, koskosay ga avər tàdəgaya ka haď a kay, haď day àdaďay.

12

Ata wal nday ata arəŋa gəďákani

¹ Eslini nìpi zlam magray ejep nahan àŋgazlavu a huď melefit bu. Ere gani nani ti wal, azana gayan ka vu ni fat, a huď asak gayan bu ni ti kiyi. Èfedey ahàr gayan ti ni àna bonġur kru mahar cə.

² Wal nani ti nan àna huď, awayay ewi wur, awər nan, nan àbu azlah, etəwi àna nan.

³ Eslini zlam magray ejep nahan àŋgazlavu a huď melefit bu keti. Ere gani nani ti zlam ge gili gəďákani ndize, àzavu ata kurmbu, ahàr tàki adəskəla, ahàr ni lu mefedeni àna elpindiŋ ga bay, edrem tàki kru ka ahàr.

⁴ Ere gani nani ti àna hutul ; àsi hutul gayan ni ana bonġur a huď melefit bu, nahkay ti kəla bonġur mahkər lu ti bəlan e kidin gatay bu àdəbiyu ka haď. Ere gani nani ècikfin kà wal ya ewi wur ni ; ka ya ti emiweya wur na ti andafəŋa səďək.

⁵ Eslini wal nakəŋ èweya wur zalana. Wur ya èweya ni ti njəďa àfəŋ dal-dal ga mahətay mis ga haď ga duniya đək àna aday ga ara. Ka ya ti wal ni èweya wur na nahəma, tàzay wur ni ke weceweceni, tòru

àna nañ kè meleher ge Melefit, Melefit nañ àbu manjəhadani e kùrsi gayanə bu.

⁶ Məñ ga wur ni ti ni àcuhworu a huf gili vu ; eslini ti Melefit àslamatikabá mələñ a. A mələñ gani nani bu ni ti Melefit aməfi ahàr vad dəbu àna diñ diñ cə àna kru kru muku.

⁷ Kələñ gani silik àgravu e melefit bu. Misel * akaba ndam məslər gayanə tàkadvu akaba kurmbu ni, kurmbu ni akaba ndam gayanə ti ni tàkadvu akaba tay.

⁸ Ay ti Misel akaba ndam məslər gayanə ni tətama kurmbu na akaba ndam gayanə na àna njəda. Tàgarababiya tay e melefit ba, təvi divi ana tay ga manjəhadani eslini va do.

⁹ Tàgarabiyu kurmbu ni ti nahkay. Nañ gani ti gəđakani, nañ gavanə ya ahaslani ni, nañ gani ya agosay mis ga had ni dek ni. Gavanə gani nani ti slimi gayanə *Seteni, nañ ya ti àdəmki ma magədavani ke mis kè meleher ge Melefit ahaslani ni. Tizligabiyu nañ ka had, nday akaba ndam məslər gayanə ni dek.

¹⁰ Eslini nìci dəñgu ga maslaña nahanə àhəndabiyu e melefit bu kay kay, àdəm :
« Nihi nahəma, Melefit geli àhənga mis a,
məsəra nañ àtama zlam a dek àna njəda, nañ Bay.
Nihi ti mìa Krist gayanə na,
əngazliaya njəda gayanə na ana leli a.
Adaba mam, tādəvabiya bay ya ti asəkadki malfada
ka bəza ga mənə geli na ka had a.
Ahaslani nañ àbu asəkadki malfada ka tay

* **12:7** Ndam Zəde tədəm Misel ti gəđakani ga məslər ge Melefit, àfi ahàr ana ndam Zəde ti nañ (Deniyel 12.1). Mənjaki ke Zəđ 9.

kè meleher ge Melefit geli mələfat akaba mələvad
gani do dek.

¹¹ Ay ti bəza ga mən geli ni tigia tətama nañ àna
njəda.

Tətama nañ a adaba Wur Təmbak ni àmba tay àna
mimiz gayan a,

akaba təhia ma ge Melefit ana mis a,
təhi ana tay ma gani nani ti ma ge jiri daya.

Nday gani tədi slimi ana sifa gatay ndo,
nahkay aŋgwaz àwərfəŋa tay kè kisim a ndo.

¹² Nihi tàgara Seteni e melefit ba nahəma,
hud melefit məmərvu akaba lekələm ya kəbum a
hud gani bu ni.

Ay ti lekələm ya ka had ni akaba zlam ya a *dəluv
gədakani bu ni ti

akəgrum daliya adaba Seteni àhərkiaya ke kəli a.

Nañ gani ti àzuma bəruv a dal-dal

adaba àsəra sarta ya təvi ni àgəjəni gədak va do. »

¹³ Ka ya ti kurmbu ni àsəra tizligabiya nañ ka had
a nahəma, àcuhwaləŋoru ka wal ya ti èweya wur
zalana nakəŋ a ni.

¹⁴ Ay ti təbia kərpasla ana wal na cə akada ga
məjəvu gədakani na, ti wal ni məhəroru e gili ka
məlan gayan ya ti Melefit aməfi ahər vi mahkər
ana telma ni. Amanjəhad eslini ti driŋ driŋ akaba
gavan ni. Nahkay gavan ni emisliki mərəkiani
koksah, aməgri arəŋa do.

¹⁵ Eslini gavan ni àvələhaya yam a dal-dal akada
zalaka ti yam ni mōru mazay wal ni.

¹⁶ Ay ti had àjənakia wal na, àdahvu, èsiaba yam
ya ti gavan àvələhaya na.

17 Gavañ ni àra èpia nahkay ti àzumkia bəruv ka wal na dal-dal. Bəza ga wal ni təgəjənia, nahkay gavañ ni àngukioru ka tay. Bəza nday nani ti ndam ya ti təgəskabá *Divi ge Melefit akaba pakama ga Yezu a ni.

18 Eslini kurmbu ni ècik jik ka dəñ-dəñ ga *dəluv gəđakani.

13

Zlam arañə nday cə

1 Eslini nipi arañə nahañ àhəraya a *dəluv gəđakani ni ba. Ere gani nani ti ahàr adəskəla, edrem kru. Edrem ni lu mefeđeni àna elpindiñ ga bay. Ka ahàr gavañ ni ti slimi təki məbəkiani ; slimi nday nani ti ge mindivi Melefit.

2 Ere gani nani ti akada mavay, asak gani àna ehəd gəđakani akada ga zlam ge gili cudayani ni, pakama gani day akada ga mazlahku ni. Kurmbu ni àvi njəda gavañ ana ere gani nani ; àvi divi ga manjəhadviyu e kərsi ga bay gavañ vu, àvi njəda dal-dal ga məgur məlañ daya.

3 Nipi ahàr ge ere gani nani bəlañ akada təgria ambələk a, àməta. Ay ti ambələk ya təgri ga makad nañ àna nañ ni èpifiña. Àra èpifiña ti àgria ejep ana mis ga duniya na đək ; nahkay ti təgəskabá ma gavañ a, tədəbay nañ.

4 Mis ni đək təbəhad mirdim, təzləbay kurmbu ni azuhva njəda gavañ ya àvi ana ere gani nani ni. Təbəhad mirdim, təzləbay ere gani nani daya. Tədəm : « Way azavu ata ere hini way ? Way akadvafeñva tata way ? »

⁵ Tàvia divi ana ere gani nana ge miji zlabay akaba ge mindivi Melefit a. Tàvia divi ga magray tawi gayan a kiyi kru kru fad mahar cu.

⁶ Nahkay ànjəki ka mədəmki ma magədavani ke Melefit, ke slimi ge Melefit, ka məlanə manjəhad gayan akaba ka nday ya ti e melefit bu ni.

⁷ Tàvia divi ga makadvana akaba ndam ge Melefit a akaba ge meyefinəni kà tay a. Tàvia divi ga mægur mis ga jiba gərgərana dek, ge dini gərgərana dek, ga had gərgərana dek akaba mis ya təzlapay ma həma gərgərana dek ni.

⁸ Nahkay mis ga had ni dek atabəhad mirdim kè meleher gayan, atazləbay nan: nday ya ti atazləbay nan ni ti slimi gatay əbi məbəkiani ka wakita ga sifa bi kwa ka mənəkəni ga duniya. Wakita nani ti əfənəni ka Wur Təmbak ya takad nan ahaslani ni.

⁹ Maslanə ya ti slimi əfənəni ge mici zlam nahəma, mīci pakama hini ya nədəm ni :

¹⁰ Maslanə ya ti tūweya nan ga mægəs nan ge evidi a nahəma, atəgəs nan, amoru migi evidi ededən. Maslanə ya ti tūweya nan ana maslalam a ti atakad nan əna maslalam ededən. Nahkay ti ahər ədəm ndam ge Melefit tēbesey, təmbrənə məfəki ahər ka Yezu ba.

¹¹ Eslini nipi arənə nahan, əhərəya a had ba. Ere gani nani ti edrem təkəni cu akada ga wur təmbak ni, ay ti azlapay akada ga kurmbu ni.

¹² Ere gani nani ti əgray zlam ya mis tīpi day-day ndo ni əna njədə ge ere nahan ye enjenjeni ni. Əgray ti kè meleher ge ere ye enjenjeni ni. Əfəki nğasa ke mis ga duniya ni dek akaba zlam ya ka had ni dek ga məhənğrioru ahər a had ana ere ye

enjenjeni ya ti tɛgri ambɛlɛk ga makad naŋ mɛk ambɛlɛk gani ɛpifiŋa ni.

¹³ Ere gani nani ti àgra zlam magray ejep kay kè eri ge mis a ga madafakiani naŋ àbu àna njɛda. Zlam gayan ya àgray, àtama ejep ndahan a ni ti nihi : àzɛbiyu aku e melefɛt bu, èzligaya ka had a kè eri ge mis dɛk.

¹⁴ Àgosay mis ga duniya adaba tɛvia divi ga magray ejep kè meleher ge ere ye enjenjeni na. Àhi ana tay ahkado : « Lɛmumaya zlam ga pɛra azavu akada ere ya tɛgri ambɛlɛk amal amɛt mɛk àŋgaba ni. Kɛlɛmumaya zlam ga pɛra na ti kɛhɛŋgrumioru ahàr a had. »

¹⁵ Eslini tɛvi njɛda ana ere ye cɛ ni ga mɛvi sifa ana zlam ga pɛra ni. Nahkay zlam ga pɛra ni eslɛki mazlapani, àhi ana mis ti tɛbazl ndam ya ti tɛhɛŋgrioru ahàr a had do ni.

¹⁶ Ere gani nani àfɛki ŋgasa ke mis dɛk, gɛdákani akaba nday ya ti gɛdákani do ni, ndam ge elimeni akaba ndam talaga, evidi akaba nday ya ti nday evidi do ni, ti tɛhɛndaki zlam ge ere gani nani ka tay ka ahar ga daf ahkay do ni kè meleher.

¹⁷ Maslaŋa ya ti zlam mahɛndakiani ni àki bi ni ti àsɛkum zlam koksah, àsɛkumoru zlam koksah daya. Zlam mahɛndakiani nani ti slimi ge ere nani, zlam macalani daya.

¹⁸ Ahalay ti ahàr àdɛm mis tɛjalaki ahàr lala kwa. Maslaŋa ya ti àsɛra zlam a nahɛma, amɛsɛr zlam macalani nani. Zlam macalani nani ti slimi ge mis, zlam macalani nani ti diŋ diŋ muku àna kru kru muku mahar muku.

14

Ndam ge Melefit tidi limis

¹ Eslini nìpi Wur Təmbak micikeni jika ka həma *Siyon ; nday akaba mis dəbu diŋ àna dəbu kru kru fađ mahar fađ. Mis nday nani ti slimi ga Wur Təmbak ni akaba ga Bəŋani àki məbəkiani ka tay kè meleher.

² Eslini nìci dəŋgu ge mis àhəndabiyu e melefit bu akada ga yam ya ahənday a zalaka gəđakani bu ni, akada ga avər ya adi aday ni. Dəŋgu gani nani ya nìci ni ti ahənday àbəlay akada ge tində ya mis tivi ni.

³ Mis nday nani təbu tidi limis məwəni kè meleher ga Bay manjəhadani e kərsi gayəŋ bu, kè meleher ge mis gəđakani akaba kè meleher ga zlam fadani ni. Limis nani ti maslaŋa ya àsəra midena ni ti àbi, si nday dəbu diŋ àna dəbu kru kru fađ mahar fadani ya ti Melefit àmba tay a duniya ba ni kwa.

⁴ Nday gani nani ya tidi limis ni ti nday njəlata, təbia slimi àna vu gatay a, təsər wəl day-day ndo. Ka məlaŋ ga Wur Təmbak ya akoru ni dek nday nani tađəboru naŋ. Nday gani ti Melefit àmba tay e kidiŋ ga ndam ga duniya ba ti tigi ndam gayəŋ, nday akada ma ga zlam ya təvi ana Melefit ni.

⁵ Ndam nday nani ti mis ticifiŋa ma ga malfada kà tay a day-day ndo, təŋgətfəŋa zlam magudarani kà tay a ndo daya.

Məslər ge Melefit mahkər

⁶ Eslini nìpi *məslər ge Melefit nahaŋ ahər driŋ a huđ melefit bu. Məslər gani nani naŋ àbu azibiyu *Ma Məwəni Sulumani ya amandav day-day do ni ana mis ga duniya ; ana mis ga hađ gərgərani

dek, ana jiba gərgərani dek, ana dini gərgərani dek akaba ana mis ya təzlapay ma həma gərgərani ni dek.

⁷ Məslər ni àzlapay kay kay, àdəm ahkado : « Grumfəŋa aŋgwaz kè Melefit a, zləbum naŋ adaba sarta ya ara agrafəŋa seriya kè mis a ni ènjia. Həŋgrumioru ahàr a hađ ana Melefit : naŋ ti àgraya məlan ya agavəla na, àgraya hađ a, àgraya *dəluv gəđakana akaba àgraya məlan ga yam ndahan a. »

⁸ Eslini nipi məslər nahan àrələŋoru, àdəm ahkado : « Kəsa gəđakani Babilon ni àmbədkaba, àmbədkaba besək-besək. Àcahia magudar zlam gayan akaba hala gayan ana mis ga duniya dek ; hala gani nani ti àmbrəŋ dəy-dəy ndo. Magudar zlam gayan ni èviyikaba ahàr ana mis ga duniya dek akada ga zum na. »

⁹ Eslini nipi məslər nahan ya mahkər àrələŋoru. Àdəm ma kay kay, àdəm ahkado : « Maslaŋa ya ti ahəŋgrioru ahàr a hađ ana araŋa akaba ana pəra gayan, ahkay do ni zlam mahəndakiani gayan ni àki ke meleher ahkay do ni ka ahar nahəma,

¹⁰ amacakay daliya dal-dal adaba Melefit àzumkia bəruv a. Melefit aməgri daliya ti akada ga zum ya təcahkivu yam ndo akad mis ni. Ndam nday nani atəhuriyu a aku vu, atəhuriyu a zlam nahan ya aku agəs akada ga asas ya aku agəs ni vu. Atəcakay daliya kè meleher ga məslər ge Melefit akaba kè meleher ga Wur Təmbak ni.

¹¹ Aku ya aməgri daliya ana tay ni ti azək gani aməcəloru agavəla, amandav dəy-dəy do. Maslaŋa ya ti ahəŋgrioru ahàr a hađ ana araŋa ni akaba ana zlam ga pəra ya azavu akaba ere gani nani, ahkay

do ni zlam mahəndakiani ge ere gani nani àki ni ti aməpəsaba do, amagra y daliya məlafat akaba məlavəf gani do dek ga kaŋgay-kaŋgayani. »

¹² Nihi ti lekulum ndam ge Melefit ahər àdəm si kebesum kwa, lekulum ya ti kəgəsumkabá *Divi ge Melefit akaba kəfumkia ahər ka Yezu a ni.

¹³ Eslini nìci dəŋgu ga maslaŋa nahan ahəndabiyu a huđ melefit bu, àhu ahkado : « Bəki ma hini : “Ndam ya ti təfəki ahər ka Bay geli, təbu akaba naŋ akada mis bəlaŋ, təmətvù a huđ gani bu nahəma, ku kani təmərvu.” » *Məsuf Njəlatani àdəm : « Iy, nahkay ededīŋ, təgra təwi zləzladana, ay nihi ti təpəsaba, adaba zlam sulumani ya təgray ni èjji do, atələbu àna naŋ ga kaŋgay-kaŋgayani. »

Ere ye ti amagrakivu ke mis ka mandav ga duniya ni

¹⁴ Eslini nìpi maklaḅasl bəd-bədani, zlam nahan àki manjəhadkiani digəsa. Zlam gani nani ti mis, mēfēdey ahər àna elpindiŋ ga bay, elpindiŋ nani ga gru ; məvəd məzumani àfəŋ a ahar bu daya.

¹⁵ Eslini nìpi *məslər ge Melefit nahan ahəraya a *ahay gədəkani ge Melefit ni ba, naŋ àbu ahikaboru ma kay kay ana maslaŋa ya ti manjəhadkiani digəsa ka maklaḅasl ni. Àhi ahkado : « Za məvəd gayak na ti kəbaz, adaba sarta gani ènjia, zlam àndəha ka had a. »

¹⁶ Àra àdəma nahkay ti maslaŋa ya ti manjəhadkiani ka maklaḅasl ni àzay məvəd ni, àbazaba zlam ya ka had na dek.

¹⁷ Eslini nìpi məslər ge Melefit nahan e melefit bu, ahəraya a ahay gədəkani ge Melefit ni ba. Naŋ nani day məvəd məzumani àfəŋ a ahar bu.

18 Nìpi məslər ge Melefit nahan keti àhəraya ka mələŋ ya ti teviyekiki zlam ana Melefit na ; nan nani ti abi slimi ana aku ya teviyek zlam àna nan ni. Nan àbu ahikaboru ma kay kay ana məslər ya ti məvəd məzumani àfəŋ a ahar bu ni. Àhi ahkado : « Za məvəd na, ru a duniya vu, ahar ga məŋ ga zlam təndəha, ru kàslay.* »

19 Nahkay məslər nakəŋ àzay məvəd ni, àslay ahar gani ka had ni dek, àbiyu ka mələŋ ya ti təducfəŋa yam gana ni. Mələŋ gani nani ti adafaki mələŋ ya ti Melefit amagrafəŋa seriya kà ndam ga *duniya, aməzumki bəruv ka tay dal-dal ni.

20 Mələŋ ya ti təduc bəza ga zlam ni ti a aləŋ ga kəsa. Ka ya ti təduc ni ti mimiz àhəraya sawəŋ, do ni ti yam ga bəza ga zlam ni do. Mimiz ni àŋgəzaya kay akada ga yam ga zalaka na. Àŋgəzoru drin agray ezewəd dəbu kru mahar cə. Zileŋ gani anday pilis agəjəni ahər gani cesla cilin.

15

Məslər ge Melefit təzakibiyu daliya adəskəla ke mis

¹ Eslini ti nìpi zlam magray ejep nahan gəđakani a hud melefit bu : nìpi *məslər ge Melefit adəskəla àna daliya adəskəla a ahar bu. Kələŋ ga daliya nday nani ti daliya ndahan atələbi va bi, adəba Melefit emendeveřin məzum bəruv gayan ni àna tay.

² Eslini nìpi zlam nahan akada dəluv mebedeni akaba aku, asladay akada ga kutrum ni, ahəlaba eri a vərut. Nìpi ndam ya ti tēyefiŋa kà arəŋa na,

* 14:18 Məŋ ga zlam ya məslər ni àdəmki ma ni ti *viŋ.

tàhəŋgrioru ahàr a hađ ana zlam ga pəra ya azavu akaba ere gani nani ni ndo, tàwayay zlam macalani ge slimi ge ere gani nani ni ndo ni daya. Nday təbu micikeni jika jika ka ahàr ga dəluv ni ; tindu təfəŋ kà tay a ahar bu, tindu nday nani ti Melefit àbi ana tay.

³ Nday təbu tidi limis ge Məwiz bay məgri təwi ana Melefit ni akaba limis ga Wur Təmbak ni. Limis ya tidi ni ti nahkay hi :

« Bay geli Melefit, nak Bay njəda-njəđani, təwi gayak ya kagraj ni gəđakani, àbəlay àtam zlam dek. Kəgur hađ ni dek, zlam gayak ya kagraj ni dek kigeni, nak jireni.

⁴ Bay geli, maslaŋa ya ti àgrafuka aŋgwaz a do ni ti way ?

Maslaŋa ya adəm àzləbay kur do ni ti way ?

Adaba nak ciliŋ nak kəbu njələta.

Mis ga duniya dek atara atəhəŋgrukoru ahàr a hađ adaba tipia kur a kagraj zlam ni dek kigeni. »

⁵ Eslini nipi zlam nahaŋ keti : *ahay gəđakani ge Melefit ya a huđ melefit bu ni məzləkabana. A huđ ga ahay nani bu nahəma, ahay nahaŋ *miviceni àvu : Melefit aŋgazlivu ana mis eslini.

⁶ Eslini nipi məslər ge Melefit adəskəla ya təzəkibiyu daliya ke mis ni tàhəraya a ahay gəđakani nani ba. Təbakababiyu azana bəđ-bəđani talla talla, ku way way do məwəl gugum àna maspara ga gru.

⁷ Eslini bəlaŋ e kidiŋ ga zlam fađani ni bu èdi hijiyem ga gru bəlaŋ bəlaŋ ana məslər ge Melefit adəskəlani ni. Hijiyem ga gru ni ti məzum bəruv

ge Melefit mərəhvani pisl pisl. Melefit ti naŋ àbu àna sifa ga kaŋgay-kaŋgayani.

⁸ Eslini ahay gəḏakani ge Melefit ni arəhvü àna azək. Azək nani ti aḏafaki Melefit ti gəḏakani, naŋ njəḏa-njəḏani. Maslaŋa ya ti esliki məhuriyani a ahay gəḏakani ni vu ni ti àbi, si tigi daliya adəskəlani ya məslər adəskəlani təhəlbiyu ni amandava ḏay kwa.

16

Məslər tabaya daliya adəskəlani na ka haḏ a

¹ Eslini nìci dəŋgu ga maslaŋa nahaŋ àhəndabiyu kay kay a *ahay gəḏakani ge Melefit ni bu, àhi ana *məslər adəskəlani ni ahkado : « Dəgum kəbumoru məzum bəruv ge Melefit ya təvu e hijiyem adəskəlani bu ni ka haḏ. »

² Məslər ye enjenjeni ni òru àboru məzum bəruv ya e hijiyem gayaŋ bu ni ka haḏ. Àra àbaya ti ambələk magəḏavani awər dal-dal àbikabaya ana ndam ya ti zlam ga araŋa ni mahəndakiani ka tay akaba təhəŋgrioru ahàr a haḏ ana zlam ga pəra ya azavu akaba ere gani nani na.

³ Məslər ye cə ni òru àbiyu məzum bəruv ya e hijiyem gayaŋ bu ni a *dəluv gəḏakani vu. Àra àbiya ti yam ga dəluv ni ègi akada mimiz ge mis məmətani, nahkay zlam ya təvu àna sifa a dəluv ni bu ni dek təmət.

⁴ Məslər ya mahkər ni òru àbiyu məzum bəruv ya e hijiyem gayaŋ bu ni a zalaka vu akaba ka məlaŋ ga yam ya aŋgəzoru, àḏəl do ni. Àra àbiya ti yam ni dek ègi mimiz.

⁵ Eslini nìci dən̄gu ga *məslər ge Melefit ya abi slimi ana yam ni, àdəm ahkado :

« Nak Melefit nak n̄jələta, kwa ahaslani nak kəbu, nihi day nak kəbu.

Seriya gayak ya kàgray ni ti seriya ge jiri.

⁶ Seriya ge jiri ti adaba mis tàbazla ndam gayak akaba ndam mahəŋgaray *pakama gayak a.

Tàbazl tay ti mimiz àŋgəzaya ;

nahkay kəvia mimiz ana tay ge misena.

Kəgri ana tay nahkay ni ti kigeni. »

⁷ Eslini nìci dən̄gu ga maslaŋa nahaŋ àhəndaya kay kay ka məlaŋ ya teviyekiki zlam ana Melefit ni, àdəm ahkado : « Iy, Bay geli Melefit, nak n̄jəda-n̄jədani, seriya gayak ya kəgray ni ti ge jiri, kigeni daya. »

⁸ Məslər ya faɗ ni òru àbəkiaya məzum bəruv ya e hijiyem gayan bu na kà fat a. Àra àbəkiaya ti təvia divi ana fat na ga meviyekaba mis a halaw-halaw.

⁹ Fat ni àra èviyekaba mis na halaw-halaw ti mis ni t̄ndivi Melefit adaba aslərki biyu daliya nday nani ka tay ni ti naŋ. Akaba nani dek mis ni tàmbatkaba majalay ahàr gatay a ndo, t̄əɗəm Melefit naŋ gəɗakani agur zlam dek ndo daya.

¹⁰ Məslər ya zlam ni òru àbəkiaya məzum bəruv ya e hijiyem gayan bu na ke k̄ursi ga araŋa na. Àra àbəkiaya ti məlaŋ ge ere gani nani ya agur ni ègi ləvəŋ t̄əbədəm. Nahkay mis ni t̄àhəpədkaba arəd gatay àna aslər azuhva daliya gatay ya tagray na.

¹¹ Ay ti tàmbatkaba majalay ahàr gatay na ndo, t̄əmbrəŋ zlam magudarani gatay ni ndo daya, t̄ndivoru Melefit agavəla sawaŋ azuhva ambələk gatay ni akaba daliya ndahaŋ ya tàgray ni.

¹² Məslər ya muku ni òru àbiyu məzum bəruv ya e hijiyem gayan bu ni a zalaka gəđakani Efret ni vu. Àra àbiya ti yam ni àdələba a zalaka ni ba đek. Àra àdələba nahəma, bəbay ya gwar egezi ni tənğəta divi ga masləkabana gwar a zalaka ni ba. *

¹³ Eslini nipi seteni nday mahkər təzavu akaba gwededik ; bəlan əhəraya a ma ga kurmbu ni ba, bəlan a ma ga arəja ni ba, bəlan gani ti ni a ma ga bay mahəngaray *pakama ga malfada ni ba. †

¹⁴ Nday nani ya təhəraya ni ti seteni, təbu tagray zlam magray ejep. Tərəkiuru ka bəbay ga had ni đek ga maṅgasikabu ahər ana tay ti təkəđvafəjva kə Melefit a. Ka fat ya ti zlam gani nani amagravu ni ti Melefit Bay njəda-njədani aməngazlaya njəda gayan a əki ka zlam a đek.

¹⁵ Yezu àdəm : « Bumvu slimi lala, adaba anara ti akada ga zal akal ni ; mis təsər sarta gani do. Maslaṅa ya ti ajəgay nu, anjəhad eri, naṅ əbu əna azana gayan ka vu nahəma, məmərvu, adaba etipi naṅ a mahayma ga məbəki mimili do. »

¹⁶ Seteni ni tənğasikabu ahər ana bəbay ni ka məlan ya təzalay əna ma *Hebri Harmagadoṅ ni.

¹⁷ Məslər ya adəskəla ni òru àboru məzum bəruv ya e hijiyem gayan bu ni kə aməd. Àra əbaya ti dəngu əhəndabiyu kay kay a ahay gəđakani ge Melefit ni bu, ka məlan ge kərsi ge Melefit ni. Àdəm : « Nihi ti àndava. »

¹⁸ Eslini avər əbay aku, àdi aday, dəngu ndahan təhənday daya. Had adadəy dal-dal : kwa ka sarta

* **16:12** Bəbay ya gwar egezi ni ti tawayay mara magray silik akaba ndam ge Melefit. † **16:13** Bay mahəngaray pakama ga malfada ni ti arəja ye cə ni (13.11-18).

ya Melefit àgraya mis ka had a ku kani, had àdaday akada nani ndo.

¹⁹ Had àdahvu, kesa gəɗakani ni èdevu məlan mahkər. Kesa ndahan ya ka had ni day tèbesva. Babilon kesa gəɗakani ni àgəjazlki ahàr ke Melefit ndo : Melefit àvi məzum bəruv gayan dal-dalani ya e hijiyem bu ni, ti mîseba dek ka ahar ge etekwey a.

²⁰ Had ya e kidin ga yam bu ni dek tàsləkaba ka məlan gatay na, təbi va bi ; həma day təbi, tìpivu va do.

²¹ Koskosay gəɗakani tàdəgabiyu a huɗ melefit bu, tàdəgakiaya ke mis a, bəlan gani məɗəs gani agray kilu kru kru faɗ. Daliya gani nani ti àtama njeɗa ge mis a dal-dal, nahkay tindiivi Melefit azuhva koskosay ya tàdəgakiaya ka tay a ni.

17

Wal hala gəɗakani

¹ Eslini bəlan e kidin ga *məslər ge Melefit adəskəlani ya hijiyem ga məzum bəruv ge Melefit tɛfəŋ kà tay ni àrəkua, àhu ahkado : « Nihi ti Melefit ara atraɓ wal hala gəɗakani ni. Ra nəɗəfukki daliya gayan ya tara təgri ni. Wal hala nani ti awayay adəmvaba kesa gəɗakani ya kà gəvay ga zalaka gəgərani ni.

² Bəbay ga had ni tàgra hala akaba nan a, mis ya ka had ni day tàgrafəŋa mesuwəhva, èviyiya ahàr ana tay a akada ga zum na. »

³ Eslini məslər ni àzoru nu a huɗ gili vu ; àzoru nu ti àna njeɗa ga *Məsuf ge Melefit. Nòru ninjəa ti nipi wal nahan manjəhadani digusa àki kà araŋa ndizeni. Ere gani nani ti ahàr adəskəla, edrem kru,

kà vu gayan ni dek slimi ge mindivi Melefit àki mabəkiani ngurededa.

⁴ Wal ni ti ni mabakabu azana ngəzani * akaba azana ndizeni ; naŋ meŋguledveni àna zlam ga gru, àna akur sulumani, àna ebirsli daya. Hijiyem ga gru àfəŋ a ahar bu. Hijiyem gani nani ti zlam magədavani mizeni àvu a hud gani vu mərəhvani pisl. Zlam magədavani nani ti hala gayan ya agray ni.

⁵ Kè meleher gayan ni ti slimi àki mabəkiani, slimi gani nani manğahani, nihi : « Babilon kəsa gəfakani, mən ga ndam hala akaba zlam magədavani ge mis ga had ya tagray ni dek. »

⁶ Nipi wal ni èsikaba mimiz a, eviyi ahàr. Mimiz gani nani ti ga ndam ge Melefit ya tábazl tay adaba təmbrəŋ məfəki ahàr gatay ka Yezu do ni.

Nàra nìpia wal na ti àgrua ejep a dal-dal.

⁷ Eslini məslər ni àhu ahkado : « Agruk ejep emiteni ti kamam ? Nəhukaba ma manğahana àki ka wal na akaba ka arəŋa ya ti naŋ àki manjəhadkiani digusa, ahàr adəskəla akaba edrem kruani na.

⁸ Ere ye kipi ni ti ahaslani naŋ àbu, ay nihi ti naŋ àbi va bi. Aməcəlaya e *evid gəfakani ya a hud ga had bu ni ba ; aməcəlaya ti ara eji huya. Ndam ga *duniya ya ti slimi gatay àbi mabəkiani ka wakita ga sifa bi kwa ka mənjàki ga mələŋ ni, ka ya ti etipi ere nani ni ti aməgri ejep ana tay. Aməgri ejep ana tay ti adaba ahaslani naŋ àbu, ay nihi ti naŋ àbi mək amanğaya keti palam. »

⁹ Àhu keti : « Ahàr àdəm mis təjalaki ahàr ke

* 17:4 Azana ngəzani ti azana ga bay.

ere gani nani lala, àna mäsär zlam daya. Ahàr adəskəlani nday nani ti həma adəskəla ya wal anjəhadki ni. † Nday gani bəbay adəskəla daya.

¹⁰ A huđ ga bəbay adəskəlani ni bu ni ti bəbay zlam tіндеverija məzuma bay gatay a àndava. Nañ ya muku ni ti nañ àbu a bay gayañ bu mba. Nañ ya adəskəla ni ti ni sarta gani gayañ ènjia fañ ndo. Sarta gani gayañ eminjia ti aməpəsviyu a bay ni bu do.

¹¹ Ere ye ti ahaslani nañ àbu, ay nihi ti nañ àbi ni ti nañ nañani bay ya azlalahkər. Nañ àkibu ka bəbay adəskəlani ni daya, mək amoru mijiji.

¹² « Edrem kruani ye kipi, àki ni ti awayay adəmvaba bəbay kru, təhuriyu a bay gatay vu fañ ndo. Sarta gatay eminjia ti atəzumkabu bay akaba ere gani nani, ay ti atəpəsviyu do.

¹³ Bəbay kruani ni dek ma gatay bəlañ, təgri təwi ana ere gani nani àna njəda gatay dek.

¹⁴ Atakadvafeñva kà Wur Təmbak na, ay ti Wur Təmbak ni emihiti tay, adaba nañ Gədakani ga bəbay ndahañ ni dek, nañ Bay ga bəbay dek. Ndam ga Wur Təmbak ni etihiti bəbay nday kruani ni daya, adaba Wur Təmbak ni adaba tay a, àzalay tay, təfəkia ahàr a. »

¹⁵ Àhu keti : « Yam ya nak kipi wal hala àfəñ kà gəvay ni ti mis dal-dal macakalavani, mis ga had gərgərani akaba mis ya tədəm ma həma gərgərani ni.

¹⁶ Edrem kruani ya kipi ni akaba ere gani nani etizirey wal hala ni, atəcəkwakia zlam ya ka vu

† **17:9** Həma adəskəla : ka sarta gani nani ti mis təbu tədəm kəsa Rom ti ka həma adəskəla.

na dek, atəmrəŋ naŋ a mahayma. Atahəpəf naŋ, eteviyekaba məgəjəni gana.

¹⁷ Bəbay kruani ni atagraŋ nahkay ti adaba Melefit àgray ti ma gatay mənja ka ahar bəlan, ti təgri təwi ana ere gani nani àna məzum bay gatay ni. Atagraŋ nahkay ti duk abivoru ana vad ge Melefit ya afəkad ni : a vad nani ti pakama ge Melefit ya adəm ni amagraŋv akada ya awayay ni.

¹⁸ « Wal ya kipi ni ti ni awayay adəmvaba kəsa gədakani, bəbay gani təgur bəbay ga had nahan ni dek. »

18

Babilon kəsa gədakani ni àmbədkaba

¹ Eslini nipi məslər nahan naŋ àbu asləkabiya a hud melefit ba, njəda afəŋ dal-dal, asladay məlan dal-dal daya.

² Àzlah kay kay, adəm :

« Babilon kəsa gədakani ni àmbədkaba, àmbədkaba besek-besek !
Nihi ti ègia məlan manjəhad ge seteni a, məlan ga *məsuf magədavana.

Edidin ya təhəpəf tay do, təwayay tay do ni tanjəhad eslini daya.

³ Babilon àmbədkaba besek-besek ti adaba naŋ akada wal ya àvia vu gayan ana hala dal-dal ni.

Magudar zlam gayan ni eviyikaba ahər ana mis ga duniya na dek akada ga zum na.

Bəbay ga had ni dek təgrakabá hala akaba naŋ a :
ndam məsəkumoru zlam a duniya bu dek
təŋgətkabá elimeni

àna zlam gayan dal-dalani ya tigi eri ana mis na. »

⁴ Eslini nìci dāṅgu ga maslaṅa nahaṅ àhəndabiyu e melefít bu, àdəm :

« Lekələm ndam goro ni sləkumkiba ka ndam ga kəsa hina, hərəmaya ;

nahkay ti ahar gekəli àkibu ka magudar zlam gayan ni bi,

daliya ya amagrai ni amacay kəli do daya.

⁵ Hərəmaya, adaba magudar zlam gayan ni kay dal-dal,

akada ga zlam maṅgaskabani diliz, àdoru e melefít vu ni.

Nahkay Melefít àsəra təwi gayan ya agrai ni ti təwi ge jiri do.

⁶ Ere ye ti àgri ana mis ni ti təgrivu bilegeni.

Təwi gayan ya agrai ni ti təgrivu sak cə.

Àgria daliya ana mis a, təcaka akada ge mis ya tisia zum a na ;

təgrivu daliya sak cə ti mīsi akada ge ergi ni.

⁷ Ahaslani naṅ àbu àna njəda dal-dal, azum zlam sulumani dal-dal daya ;

nahkay grumi daliya dal-dal akada njəda gayan ya ahaslani dal-dalani ni,

grumi tuway dal-dal akada zlam sulumani gayan ya àzum ahaslani dal-dalani ni.

Adaba mam, àdəm : “Nu bay, nu wal madakway do, enitəwi day-day do.”

⁸ Gayan ya ti àdəm nahkay ni ti

daliya gayan ya amacakay a vad bəlanani bu ni nday hi :

kisim, tuway, ləwir, akaba aku ga məzumaba naṅ a.

Adaba Bay ya ti agrafəna seriya kà naṅ a ni ti Bay Melefít geli ;

naṅ ti njəḍa-njəḍani. »

⁹ Bəbay ga duniya ya tàgray hala akaba naṅ akaba təzumkabu zlam sulumani ni etipia azək ga aku ya azumaba naṅ a ni ti etitəwi, atəndav kuḍa.

¹⁰ Eticik driṅ driṅ akaba naṅ adaba aṅgwaz aməwərfəṅa tay kà daliya ye eslini na. Atəḍəm :

« Aw ! Aw !

Babilon kəsa gəḍakani, njəḍa-njəḍani ni àmbəḍkaba besek-besek, adaba Melefit àgrafəṅa seriya a huḍ ge njemdi bəlaṅani ba ! »

¹¹ Ndam məsəkumoru zlam ya a duniya bu ni titəwi, təndav kuḍa azuhva naṅ. Tagray nahkay ti adaba maslaṅa ya ti asəkumfəṅa zlam kà tay a ni àbi va bi. Zlam gatay gani ya təsəkumoru ni nday hi :

¹² gru, ara ga siṅgu, akur sulumani akaba ebirsli ; azana ndize-ndizeni akaba azana sulumani gərgərani ndahaṅ ; biyem sulumani ya ezi akada ge tersel ni, zlam ya tàgraya tay àna aslər ge mbeli a akaba àna biyem sulumana ni ; zlam ndahaṅ ya tàgraya tay àna ara, ndahaṅ àna evirzegena, ndahaṅ ti ni àna akur sulumana ni ;

¹³ tersel gərgərani akaba haf gərgərani ya tazəbay ti ezi àcər ni ; zum, amal, humbu akaba *alkama ; slasla, təmbəmbak, pililis akaba seret gatayani. Təsəkumoru mis akaba sifa ge mis daya.

¹⁴ Nahkay təhi ahkado :

« Zlam ya tigək eri ni ḍək təsləkafuka, tədəgoru driṅ,

elimeni gayak akaba zlam sulumani ya kəzum ni təfuk va bi,

atəṅgət tay ḍay-ḍay va do ! »

15 Ndam məsəkumoru zlam ya tən̄gət elimeni àna məsəkumoru zlam a kəsa nani bu ni eticik driŋ driŋ akaba naŋ, aɗaba aŋgwaz aməwərfəŋa tay kà daliya ye eslini na. Etitəwi, atəndav kuɗa,

16 atəɗəm ahkado :

« Aw ! Babilon̄ kəsa gəɗakani ni asay cicihi timey ! Ahaslani naŋ məbakabu azana ndize-ndizeni akaba azana sulumani ndahaŋ.

Naŋ meŋguled̄veni àna zlam ga gru, àna akur sulumani akaba àna ebirsli.

17 Zlam gayan̄ ni deŋk àgədava a huɗ ge njemdi bəlaŋani ba timey ! »

Ndam ya təbu àna *slalah ga yam ni, nday ya tagaray ni, nday ya təhəlvù tay ni akaba ndam ya tən̄gət zlam azuhva dəluv ni ticik driŋ driŋ akaba kəsa ni.

18 Tìpia azək ga aku ya azum kəsa na. Tàra tìpia ti təzlah kay kay, təɗəm : « Kəsa gəɗakani akaɗa kəsa hini ti àbi ɗay-ɗay bi ! »

19 Təndav kuɗa, tìtəwi, təkababiyu haɗ ka ahàr, təzlah kay kay, təɗəm :

« Aw ! Aw ! Kəsa gəɗakani ni asay cicihi !

Ndam ya təbu àna slalah ga yam gatay tən̄gət elimeni ti a kəsa nani bu.

A huɗ ge njemdi bəlaŋani bu zlam ga kəsa nani àndava deŋk. »

20 Lekələm ya e melefít bu ni mərumvu aɗaba aku àbu azum kəsa ni ! Lekələm ndam ge Melefít, lekələm ndam *asak akaba ndam mahəŋgaray *pakama ge Melefít ni mərumvu ! Mərumvu aɗaba Melefít àgrafəŋa seriya, àpəliva zlam magədavani ya àgri ana kəli na.

21 Eslini məslər nahəṅ njəḏa-njəḏani àzay akur gəḏakani akada avar, àdəviyu a *dəluv gəḏakani vu, àḏəm ahkado :

« Babilon kəsa gəḏakani ni atəgri ti ga njəḏa akada nani,

etipi kəsa gani nani ḏay-ḏay va do. »

22 Àḏəm keti :

« Ndam mivi tində, ndam midi limis, ndam mivi cicek akaba mezlelim atələbi afa gayak va bi.

Etici daḏay ga araṅa afa gayak va do.

Etipi ndam mələm zlam a kəsa gayak bu va do,

etipi ndam mihi humbu a kəsa gayak bu va do daya.

23 Ceṅgel atəslaḏay məlanə a kəsa gayak bu va do, ataday wál va do, atagraj wuməri gani a kəsa gayak bu va do daya.

Zlam nday nani dek ti atagravu va do

aḏaba ahaslani ndam ga kəsa gayak ya təsəkumoru zlam ni

tətama ndam məsəkumoru zlam ndahanə ga duniya na dek,

təgosakaba mis a dek àna matak gatay na daya. »

24 Melefit àtraḏ Babilon ti aḏaba ndam mahəṅgaray pakama gayanə ya tàbazl tay ni, ndam gayanə *njəlatani ya tàbazl tay ni, akaba ndam ndahanə ya tàbazl tay a duniya bu ni dek ti ndam ga kəsa gani tàbazl tay, mimiz gatay ni àdəgaya a kəsa gani nani ba.

19

¹ Eslini nìci dɛŋgu ahənday kay kay a hud melefít bu, dɛŋgu gani ahənday akada ge mis macakalavani dal-dalani ni. Tə̀dəm ahkado :

« Eleleya ! Zləbum Melefít !

Melefít geli ti ahəŋgay mis, naŋ àbu àna nɔ̀dà àtama nɔ̀dà ndahaŋ a dek, mis dek tãzləbay naŋ !

² Mis dek tãzləbay naŋ ti adaba seriya gayaŋ ni ge jiri, kigeni daya.

Àwəla wal hala na àna seriya.

Wal nani ti àgosakaba mis ka had àna hala gayaŋ na.

Àbazla ndam məgri tɔ̀wi ana Melefít a,

nahkay ti Melefít day àmbrəŋ naŋ ndo, àgria daliya. »

³ Tə̀dəm keti :

« Eleleya ! Zləbum Melefít !

Azək ga aku ya azum kəsa gani nani ni

acəloru agavəla kəlavad ga kaŋgay-kaŋgayani. »

⁴ Eslini gə̀dákani kru kru cɔ̀ mahar fadani ni akaba zlam fadani ni tábəhad mirdim, meleher ndiɓa ndiɓa ana had, kè meleher ge kɔ̀rsi ge Melefít, tãzləbay Melefít, tə̀dəm : « Aya nahkay ! Eleleya ! Zləbum Melefít ! »

Wuməri ga maday wal ga Wur Tə̀mbak

⁵ Eslini nìci dɛŋgu ahəndabiyu e kɔ̀rsi ge Melefít ni bu, àdəm :

« Lekuləm ciɓ-ciɓeni akaba gə̀dákani

ya ti kəgrumi tɔ̀wi ana Melefít geli,

kəfumki ahàr ni dek ti zləbum naŋ ! »

⁶ Eslini nìci dɛŋgu ahənday akada ge mis dal-dal macakalavani, akada ga yam ga zalaka ya

avalahay kay kay ni, akada ga avər ya aməcəri
aday kay kay ni. Tədəm ahkado :

« Eleləya ! Zləbum Melefit, adaba Bay Melefit geli
nañ njəda-njədani,
ədəfikia njəda gayan ana leli a, agur məlan ni dek
ti nañ ciliñ.

⁷ Məmərümvu, məzumum gəda, məzləbum Mele-
fit,

adaba vad ga maday wal ga Wur Təmbak ni ənija.
Məva gayan əslamalava, nañ əbu ahətay nañ.

⁸ Təvia divi ga məbakabu azana njəlatana ya
asladay na. »

Azana nani ti adəmvaba təwi ge jiri ga ndam ge
Melefit ya təgray ni.

⁹ Məslər ni əhu ahkado : « Bəki nahkay nihi :
Ndam ya təzalay tay ga wuməri ga maday wal
ga Wur Təmbak ni təmərüvü, təzum gəda. » Mək
əhukivü ahkado : « Pakama hini nahəma pakama ge
Melefit edediñ. »

¹⁰ Əra əhua nahkay ti nəbəhad mirdim grik mele-
her ndiö ana had kə asak gayan ga məzləbay nañ.
Əra əpia ere ye ti nəgray na ti əhu : « Kəgray nahkay
ba simiteni ! Nu day bay məgri təwi ana Melefit
akada gayak ni, akada ga bəza ga muk ya təgəskabá
pakama ge Melefit ya adəmki ka Yezu na ni daya.
Kəbəhad mirdim ti ana Melefit ciliñ. Pakama ge
Melefit ya ti adəmki ka Yezu ni ti ndam mahəngaray
*pakama ge Melefit tədəm əna njəda ga *Məsuf
Njəlatani. »

Bay ya nañ manjəhadkiani ke pilis bəf-bədani ni

¹¹ Eslini nipi hud melefit əzləkvaba, nipi maslaña
nahan manjəhadkiani ke pilis bəf-bədani. Bay

gani nani ti slimi gayanḡ « Jiri, » slimi gayanḡ nahan ni ti ni « Àsəkad malfada do. » Nanḡ àbu agray seriya ge jiri, nanḡ àbu akadvu ge jiri daya.

¹² Eri gayanḡ ni akada aku ya agəs ni ; ahàr gayanḡ ni mefedeni àna elpindiḡ ga bay, elpindiḡ nday nani ti kay ; slimi àbu mabəkiani kà vu gayanḡ : slimi gani nani ti maslanḡa nahanḡ àsər do, si asər ti nanḡ nanḡani kwa.

¹³ Azana gayanḡ ya àfakabu ni ti tətəlviya e mimiz va. Slimi gayanḡ ti « Pakama ge Melefit. »

¹⁴ Gwar kələnḡ gayanḡ nahəma, ndam magray silik ge Melefit ya a hudḡ melefit bu ni tadəboru nanḡ. Nday nani gani manḡəhadkiani ke pililis bəḡ-bəḡdani, nday mabəkabu azana njəlatani bəḡ-bəḡd talla.

¹⁵ A pakama ga Bay ya tadəboru nanḡ ni bu nahəma, maslalam məzumani àhəraya. Maslalam nani ti ga məsiani ana mis ga hadḡ ni đek. Bay nani amahətay tay àna aday ga ara. Aməcəlki ka tay akada maslanḡa ya ti acəlki ka bəza ga zlam e evidḡ bu ga məḡucaya zum gana ni. Məcəlki nani ti adafaki Melefit njəḡda-njəḡdani, àzumkia bəruv ka tay a dal-dal.

¹⁶ Slimi ga Bay nani àbu mabəkiani ka azana akaba ka takolay gayanḡ. Slimi gani nihi : « Bay ga bəbay ndahanḡ đek, Bay gəḡakani ga bəbay gəḡakani ndahanḡ đek. »

¹⁷ Eslini nipi məslər nahanḡ micikeni jika kà fat, nanḡ àbu azlah kay kay, àhi ma ana eḡḡidḡ ya təhər a hudḡ melefit bu ni đek. Àhi ana tay ahkado : « Dəguma, cakalumvu, adaba wuməri gəḡakani ge Melefit àbu.

¹⁸ Dəguma kəndum kisim ga bəbay gəḡakani,

kisim ga bəbay ga ndam slewja, kisim ga ndam ya təbu àna nǰəda ni, kisim ge pililis akaba nday ya təkni ni. Dəguma kəndum kisim ge mis dek : ku kisim ge evidi, ku kisim ga nday ya ti nday evidi do ni, ku kisim ga gədaḱani, ku kisim ga nday ya ti nday gədaḱani do ni. »

¹⁹ Eslini nipi ere gani nani akaba bəbay ga haḁ gərgərani akaba ndam magray silik gatay. Təcakalavu ga makadfaṅvana kà Bay ya ti naṅ àki ke pilis ni akaba ndam magray silik gayan.

²⁰ Nday təbu takadvu nahkay ti Bay ya naṅ àki ke pilis ni akaba ndam gayan ni təgəs ere gani nani akaba bay mahəṅgaray pakama ga malfada ni yaw yaw. Bay masəkaḁ malfada nani ti ahaslani àgra zlam ya mis tipi day-day ndo na kə meleher ge ere gani nana ; gayan ya ti àgray nahkay ni ti àgosa mis a ; àgosay ti ndam ya ti təhəndakia zlam ge ere gani nana ka tay a ni akaba təhəngrioru ahàr a haḁ ana zlam ga pəra ya azavu akaba ere gani nani ni. Tàra təgəsa tay cəena nahkay nahəma, təbiyu tay eri gani a *dəluv ga aku vu cizliv cizliv. Aku gani nani ti agəs akada ga asas ya aku agəs ni.

²¹ Ndam gatay ndahan ni ti ni, Bay ya naṅ ke pilis ni àbazl tay àna maslalam ya àhəraya a ma gayan ba ni, mək edidij ni dek tərəh àna kisim ge mis ya àbazl tay ni.

20

Vi dəbu

¹ Eslini nipi məslər nahan naṅ àbu asləkabiya a huḁ melefət ba. Lekili ga mahay ge *evid gədaḱani ya a huḁ ga haḁ bu ni àfaṅ a ahar bu, jejirbi ndiḁil-ndiḁiləni àfaṅ a ahar bu daya.

2 Nañ nakəñ òru àgəs kurmbu ni, àwəl nañ àna jejirbi ni, ti mǎnjəhad nañ mǎwəlani vi dǎbu. Kurmbu ni ti gavañ ya ahaslani ni, nañ *Seteni, bay magosay mis ni.

3 Məslər nakəñ àra àwəla nañ a ti èzligiyu nañ e evid ni vu keñgim, àzləkkiviyu mahay ni, àdarvù lala. Àgray nahkay ti adaba awayay ti kurmbu ni àgosay mis ka duniya va ba, duk anivoru ana mandav ge vi dǎbuani ni. Kələñ ge vi dǎbuani ni ti ahàr àdǎm tǎfaya nañ a gǎzit ga hayañana kwa.

4 Məslər nakəñ àra àzləkkiviya mahay na ti nipi kǎrsi ga bəbay, mis tǎra tǎnjəhadviyu. Mis nday nani ti tǎvia divi ana tay ga magrayseriya. Nipi mis ya ti tèkelkia ahàr ka tay a ni daya. Tèkelkia ahàr ka tay a ti adaba tǎzlapikia ka Yezu ana mis a, tǎhia ma ge Melefit ana mis a. Nday nani ti tǎhəngrioru ahàr a had ana ere gani nani ndo, tǎhəngrioru ahàr a had ana zlam ga pǎra ya azavu akaba ere gani nani ni ndo daya. Tǎhəndaki zlam ge ere gani nani kè meleher gatay ahkay do ni ka ahar ndo. Melefit àhəngriiviya sifa ana tay a, nahkay tǎnjəhadkabu a bay bu akaba Krist vi dǎbu.

5 Mis nday nani ti nday ye enjenjeni ya Melefit àhəngriiviya sifa ana tay ni. Mis ndahan ya tǎmǎt ni ti Melefit àhəngriiviya sifa ana tay fañ ndo, si ka mandav ge vi dǎbuani kwa.

6 Nday ya Melefit ahəngriiviya sifa ana tay ye enjenjeni ni tǎmǎrvu, nday ndam gayañ *nǎlatani. *Kisim ye cǎ amələbu, ay kisim gani nani emisliki mǎgri araña ana tay do. Etigi ndam *mañgalabakabu mis akaba Melefit, etigi ndam mañgalabakabu mis akaba Krist daya,

atanjahadkabu a bay bu akaba Krist vi dɔbu.

Melefit eyefiŋ kɛ Seteni

⁷ Ka ya ti vi dɔbuani ni amandava nahɛma, atafaya *Seteni a danɔay ni ba.

⁸ Atafaya naŋ a ti amoru magosay mis ga had ga mɛlanɔ ni deŋ. Had nday nani ti tɛzalay tay Gok akaba Magok. Amacakalakabu mis ga had nday nani ga makadɔvani. Atacalvu do, nday akada wiyana ga zalaka ya acalvu do ni.

⁹ Tahaɔraya, tɛsawadɔru ka had ga mɛlanɔ ni deŋ, toɔru tɛvelina mɛlanɔ ga ndam *njalatani ge Melefit ni akaba kɛsa gɛdɛkani ya Melefit awayay dal-dalani ni tekesl. Ay tara tɛvelina ti aku adɛkia ka tay kwa e melefit ba, azumaba tay a.

¹⁰ Eslini tɛgɛs Seteni, naŋ ya agosay mis ni, tizligiyu naŋ a *dɛluv ga aku ni vu cizliv. A aku nani bu ni ti zlam avu agɛs akada ga asas ya aku agɛs ni. Ata ere gani nani nday ata bay mahanaɔgaray *pakama ga malfada ni nday tɛvu a aku gani nani bu andava. Eslini nday mahkɛrani deŋ atɛcakaviyu daliya mɛlafat akaba mɛlavad gani do deŋ ga kanɔay-kanɔayani.

Melefit agrafana seriya kɛ mis a deŋ

¹¹ Eslini nipi kɛrsi, Bay naŋ abu manjahadɔvani dɛgama. Kɛrsi gani nani ti gɛdɛkani, bɛd-bɛd daya. Kɛ meleher ga Bay ni ti had akaba huɔ melefit taɔuhway tiji, ere ya agɛjani ni ti abi.

¹² Nipi mis ya tamɛt ni deŋ, gɛdɛkani akaba nday ya gɛdɛkani do ni, jika jika kɛ meleher ga Bay ya ti naŋ abu e kɛrsi bu ni. Wakita tɛbu eslini, masana nahan azlɛkkaba tay a. Azlɛkkaba wakita

nahan a daya : wakita nani ti wakita ga sifa ; slimi ge mis ya tɛbu àna *sifa ya àndav day-day do ni tɛbu mɛbɛkiani ŋguredɛda. Eslini Melefit àgrafɛŋa seriya kɛ mis ya tɛmɛt na. Ka ya ti àgrafɛŋa seriya kà tay a ni ti àmɛnjaki ka zlam gatay ya tàgray ni. Zlam gatay gani ya tàgray ni tɛbu mɛbɛkiani ka wakita ni.

¹³ Ndam ya ti tɛmɛtvù a *dɛlɛv gɛɔakani vu ni ti dɛlɛv ni àvɛlahaya tay a. Kisim ya àhɛl mis ni akaba mɛlan ge *kisim ni day tàvɛlahaya mis ya tɛmɛt na dek ka dala. Tàra tàvɛlahaya tay a nahɛma, Melefit àgrafɛŋa seriya kɛ mis na àna mamɛnjakiani ka zlam gatay ya tàgray ni.

¹⁴ Eslini tɛbiyu kisim ya àhɛl mis ni akaba mɛlan ge kisim ni cizliv cizliv a *dɛlɛv ga aku ni vu. Dɛlɛv ga aku nani ti *kisim ye cɛ ni.

¹⁵ Tamal mis slimi gayan àki mɛbɛkiani ka wakita ga sifa bi ti tizligiyu maslanja gani a dɛlɛv ga aku ni vu daya.

21

Melefit amagraya zlam na dek mɛweni a

¹ Eslini nipi hud melefit mɛweni akaba had mɛweni, adaba hud melefit ye enjenjeni ni akaba had ye enjenjeni ni tɛbi va bi. *Dɛlɛv gɛɔakani day àbi va bi.

² Nipi kɛsa *njɛlatani, nani Zeruzalem mɛweni. Nipi nan àbu aslɛkabiya kwa a hud melefit ba, afa ge Melefit a. Kɛsa gani nani ti maslamalavani akada ga wal ya àbakabá zlam sulumana ga moroni àna nan kà zal ni.

³ Eslini nìci dɛŋgu ga maslanja nahan àhɛndabiyu kay kay e kɛrsi ga Bay ni bu, àdɛm ahkado : « Nihi

ti melaŋ manjəhadani ge Melefit àbu e kidiŋ ge mis bu. Melefit amanjəhad akaba tay, emigi Melefit gatay, mis ga jiba gərgərani ni dek ti ni etigi ndam gayan.

⁴ Etitəwi va do, adaba Melefit àgriaba yam tuway ana tay e eri ba. Kisim amələbi va bi : tuway, deləlu akaba daliya day atələbi va bi. Adaba mam, zlam ya ahaslani ni təndava, təbi va bi. »

⁵ Eslini Bay manjəhadani e kərasi ga bay bu ni àhu ahkado : « Nihi ti zlam ni dek nəbu nagraya tay a mawena. » Àhu keti : « Bəki ma hini, adaba pakama ya ti nədəm ni ti pakama ge jiri, malfada àkibu bi simiteni. »

⁶ Àhu keti : « Àgrava àndava ! Bay ya ti ànjəki ka magray zlam dek ni ti nu ; kwa ka mənəki gani nu nəbu. Bay ya ti emendeveriŋ zlam dek ni ti nu gani daya ; ka mandav gani day anələbu. Maslaŋa ya ti yam àkada naŋ a nahəma, anəvi yam ga sulum. Yam gani nani ti àdəl dəy-dəy do, avi sifa ana mis.

⁷ Maslaŋa ya ti èyefiŋa kà zlam magudarana nahəma, anəvi ja ga zlam gani nani ; nig Melefit gayan, naŋ ti ni egi wur goro.

⁸ Ay ndam aŋgwaz, ndam ya təfəki ahàr ke Melefit do ni, ndam ya tagray zlam ya àbəlay magrani do ni, ndam mabazl mis, ndam magray hala, ndam maharam, ndam ga pəra akaba ndam masəkad malfada dek, nday ti ja gatay ti *dəluv ga aku ni. Aku nani ti agəs akada ga asas ya aku agəs ni. Nani ti *kisim ye cu. »

Kəsa Zerəzalem maweni

⁹ Eslini məslər nahaŋ e kidiŋ ga məslər adəskəlani ya təbu àna hijiyem adəskəla ga məzum

ḅaruv ge Melefit ye endeveriṅ məzum ḅaruv gayan ni àrəkua, àhu ahkado : « Ra, nəḁəfukki məva ga Wur Təmbak ya ara azay ni. »

¹⁰ Eslini məslər ni àzoru nu ka həma gəḁəkani zəbalani, àzoru nu ti àna nṅəḁa ga *Məsuf ge Melefit. Nòru nṅjəa ti àḁəfuki kəsa nṅəlatani, nani Zeruzalem, naṅ àbu asləkabiya kwa a hud melefit ba, afa ge Melefit a.

¹¹ Kəsa gani nani ti naṅ àbu asladay àna masladay ge Melefit, masladay gani àhəlabə eri a vərut akada ga akur sulumani ya təzalay zespi, ahəlabə eri akada ga kutrum na ni.

¹² Kəsa gani nani nahəma, təveliṅ àna gudu gəḁəkani zəbalani. Gudu ni mahay gani kru mahar cə ; *məslər ge Melefit day təbu kru mahar cə kà mahay ni bəlaṅ bəlaṅ, tajəgay. Slimi day təki məbəkiani kà mahay ni ḁək. Slimi gani nani ti slimi ge dini kru mahar cəeni ga ndam *Izireyel ni.

¹³ Mahay ni mahkər mahkər, gwar kə sliri ga məlaṅ faḁani ni ḁək.

¹⁴ Asak ga gudu ni təfiyu àna akur gəḁəkani kru mahar cə. Ka akur nday nani ti slimi kru mahar cə təki məbəkiani bəlaṅ bəlaṅ : slimi nday nani ti ga ndam *asak kru mahar cəeni ga Wur Təmbak ni.

¹⁵ Maslaṅa ya ti àzlapu ni ti aday ga məgur zlam àfəṅ a ahar bu. Aday nani ti ga gru. Awayay agur kəsa ni, mahay ga kəsa ni akaba gudu ya èveliṅ kəsa ni àna naṅ.

¹⁶ Kəsa gani ti midiheni kala-kala àna zəbal. Maslaṅa nani àgur àna aday gayan ni, àgur palahar gani bəlaṅ ezewəḁ dəbu kru mahar cə. Palahar

gani àna jikeni ni day kala-kala akaba palahar zəbalani ndahañ ni.

¹⁷ Àgur gudu ni àna ahar akada ge mis ya təgur ni, jaha diñ àna kru kru fad mahar fad.

¹⁸ Gudu gani nani tələm àna akur ya təzalay zespi ni. Kəsa ni ti ni tələm àna gru deña, pərzləñ-pərzləñ akada ga kutrum ni.

¹⁹ Asak ga gudu ni meñgəledeni àna akur sulumani gərgərani dek. Asak gani ye enjenjeni ni akur ya təzalay zespi ni, ye cə ni akur ya təzalay sefir ni, ya mahkər ni akur ya təzalay selcidwiñ ni, ya fad ni akur ya təzalay imarot ni,

²⁰ ya zlam ni akur ya təzalay sarduwañ ni, ya muku ni akur ya təzalay kwerneliñ ni, ya adəskəla ni akur ya təzalay krizəliti ni, ya azlalahkər ni akur ya təzalay beril ni, ya ambəlmbu ni akur ya təzalay topaz ni, ya kru ni akur ya təzalay krisəpres ni, ya kru mahar bəlañani ni akur ya təzalay hiyeseñ ni, ya kru mahar cəeni ti ni akur ya təzalay emetis ni.

²¹ Mahay kru mahar cəeni ni ti ebirsli gədəkani kru mahar cə, mahay bəlañ ti ebirsli bəlañ. Dalaka gədəkani ya a hud ga kəsa ni bu ni ga gru deña, pərzləñ-pərzləñ akada ga kutrum ni.

²² Ay nàməñjoru zla nahəma, ni pi *ahay gədəkani ge Melefit a kəsa gani nani bu ndo, adaba Bay Melefit geli njədə-njədani nday ata Wur Təmbak ni, nday àna ahər gatay kala nday ahay gədəkani gani nani.

²³ Fat akaba kiya təbi təsladəy məlañ a kəsa gani nani bu bi, adaba Melefit àna ahər gayañ asladəy məlañ gani, Wur Təmbak ni day asladəy məlañ gani akada ge ceñgel ni.

²⁴ Ndam ga had gərgərani ga duniya ni dek ti masladay ga kəsa gani nani amasladi ana tay. Bəbay ga had gərgərani ga duniya ni dek atoru àna njəda gatay ni eslini ga mazləbay Melefit àna nañ.

²⁵ Mahay ga kəsa gani nani ti atanjəhad bəña bəña məzləkabana ; atəzləkvù tay day-day do, adaba mələvad amələbi eslini va bi.

²⁶ Mis ga had gərgərani ni dek atoru àna elimeni gatay akaba àna njəda gatay eslini ga mazləbay Melefit àna nañ.

²⁷ Ay ti zlam magədavani, ndam ya tagray zlam ya àbəlay do ni akaba ndam masəkad malfada ni etisliki məhuriyani a kəsa nani vu do. Ndam ya ti təhuriyu ni ti si ndam ya ti slimi gatay məbəkiani ka wakita ga sifa ni kwa. Wakita gani nani ti ga Wur Təmbak ni.

22

¹ Eslini məslər nakəñ adəfuki zalaka ; zalaka nani ti adəl day-day do, yam gani avi sifa ana mis. Yam gani ahələba eri akada ga kutrum na, aṅgəzaya e kərsi ge Melefit ba. Kərsi nani ti ga Wur Təmbak ni daya.

² A dalaka ya a huđ ga kəsa ni bu ni ti zalaka ni èdevu cə ; e kidin gani bu ka məlan ya èdevu ni ti məṅgəhaf àvu. Məṅgəhaf nani avi sifa ana mis, a huđ ga dəzani bu ewi bəza sak kru mahar cə, kəla kiyi lu ewi bəza. Slimberi gani ti haf ge mimbilin mis ga had ga duniya ni dek.

³ Eslini ti zlam ya Melefit etikwesl ni atələbi.

A kəsa nani bu ni ti Melefit amanjəhadviyu e kərsi gayan vu, Wur Təmbak ni amanjəhadviyu

daya. Eslini ndam mægri tæwi ana Melefit atazləbay naŋ.

⁴ Nday gani nani etipi wur ge eri ge Melefit. Slimi ge Melefit day àki mæbækiani ka tay kè meleher.

⁵ Məlavad amələbi va bi ; nahkay cəngel akaba fat day atagray tæwi va do, adaba Bay Melefit geli naŋ àna ahàr gayan amasladi mələŋ ana mis. Mis ni atanjəhad a bay bu ga kaŋgay-kaŋgayani.

Mendeveriŋ ga pakama

⁶ Eslini *məslər ni àhu ahkado : « Ma hini ya kici ni dek ma ge jiri edediŋ ; malfada àkibu bi. Ahaslani Bay Melefit geli àvia *Məsuf gayan ana ndam mahəŋgaray *pakama gayan a ; nihi ti àsləribiya məslər gayan ana ndam mægri tæwi gayan a ga mədəfiki ere ye ti agravu wudak ni ana tay. »

⁷ Yezu adəm : « Bumvu slim, nakoru afa gekəli wudak ! Ndam ya ti tægəskabá pakama ya a wakita hini bu na, təbu təjalaki ahàr nahəma, təmərvu. Adaba pakama hini ti ge Melefit. »

⁸ Nu Zeŋ nícia pakama gana àna slim goro a, nìpia ere ye ti àgravu na àna eri goro a daya. Nàra nícia, nàra nìpia nahəma, nàbəhad mirdim grik meleher ndiḅ ana had kà asak ga məslər ya adəfuki zlam gani ni, ga mazləbay naŋ.

⁹ Naŋ nakəŋ àra èpia ere ye ti nəgray na ti àhu : « Kàgray nahkay ba simiteni ! Nu day bay mægri tæwi ana Melefit akada gayak ni, akada bəza ga muk ya tahəŋgaray pakama ge Melefit ni, akada ga ndam ya ti tægəskabu pakama ge Melefit a wakita hini bu ni daya. Kabəhadī mirdim ti ana Melefit ciliŋ. »

10 Àhu keti : « Pakama ya a wakita hini bu ni ti pakama ge Melefit edeđin ; kəŋgah pakama gani ba, hi ana mis sawaŋ. Adaba mam, sarta ga zlam ya təđəmki ma a wakita hini bu ni ti ɛnjia wudak.

11 Maslaŋa ya ti agudar zlam ni ti ahàr àđəm mângudarkivu. Maslaŋa ya ti məbəruv gayaŋ àbəlay do ni ti ahàr àđəm mánjəhad àna məbəruv gayaŋ ya àbəlay do ni. Ay maslaŋa ya ti agray jiri ni ti ahàr àđəm mągrakivu jiri. Maslaŋa ya ti naŋ njəlata ni ti ahàr àđəm mánjəhad njəlata. »

12 Yezu àđəm ahkado : « Bumvu slimi, nakoru afa gekuli wudak ! Nu nəbu àna zlam ga məviani ana ku way way do akada ge təwi gayaŋ ya ti àgray ni.

13 Wudaka zlam dek ànjəki ti nu nəbu àndava ; ka mandav ga zlam dek day nu anələbu. Bay ya ti ànjəki ka magray zlam dek ni ti nu ; kwa ka mənjəki gani nu nəbu. Bay ya ti emendeverin zlam dek ni ti nu gani daya ; ka mandav gani day anələbu. »

14 Ndam ya ti tàbarafəŋa azana gatay a ni ti təmərɤu. Nahkay ti tisliki məhuriyani a kəsa ni vu, tisliki məzum bəza ga mənğəhaf ya avi sifa ana mis ni.

15 Ndam ya ti Melefit etikwesl tay adaba tàgudara zlam a dal-dal ni, ndam maharam, ndam hala, ndam mabazl mis, ndam ga pəra akaba ndam ya ti tawayay tasəkad malfada ni dek nahəma, nday dekeni e mite bu, tisliki məhuriyani a kəsa ni vu koksah.

16 « Nu Yezu nəsləroru məslər goro ga məhi pakama hini ana ndam goro ya *təcakalavu a kəsa gərgərani ni bu ni dek. Nu wur huđ ge Devit, təđəmki ma a Wakita ge Melefit bu ni ti ka nu. Nu Bamti ya asladay məlaŋ ge miledə dal-dal ni. »

17 Məsuf Njəlatani akaba ndam ga Yezu ya ahəl tay akaða ga wal ya taday ni təhi ahkado : « Ra ! »

Ahàr àdəm maslaṅa ya ti ècia pakama hina ti mōhi : « Ra ! »

Maslaṅa ya ti yam àkaða naṅ a ti ahàr àdəm mâra.

Maslaṅa ya ti awayay esi yam ya avay sifa ni ti ahàr àdəm mâcah ga sulum, mîsi !

18 Nihi ti nu Zeṅ nədəm ma, ahàr àdəm maslaṅa ya ti eci pakama ge Melefit ya a wakita hini bu ni mōbavu slimi lala : tamal maslaṅa èferkiviya pakama nahaṅ àkiva ka pakama hina nahəma, Melefit day emeferikiviyu daliya ya ti tədəmki ma a wakita hini bu ni ana maslaṅa gani.

19 Tamal maslaṅa àzaba pakama nahaṅ e kidīṅ ga pakama ge Melefit ya a wakita hini bu na nahəma, Melefit day amazafəṅa ja ga zlam ya tədəmki ma ka tay a wakita hini vu na : amazafəṅa ja ga məṅgəhaf ya avay sifa na, amacafəṅa naṅ ga məhuriyana a kəsa njəlatani ni va daya.

20 Bay ya ti àdəm pakama hini dek jiri ni ti àdəm : « Iy, nakoru afa gekəli wudak ! »

Aya nahkay, Bay geli Yezu, ra !

21 Bay geli Yezu mōgri sulum gayaṅ ana mis dek ti.

Ma M_hweni Sulumani ge Melefit New Testament in Muyang

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Muyang

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Muyang

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

7fea74f6-4ba4-5a54-a7cf-a6c88fbc1968